

ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΣΧΟΛΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ

ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ: ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

ΜΟΝΑΔΩΝ

Τίτλος Εργασίας

Ανάδειξη των απόψεων και των στοιχείων της ανταπόκρισης και της

ετοιμότητας των εκπαιδευτικών Π.Ε. στη πρόκληση της Εξ

Αποστάσεως Εκπαίδευση

Μεταπτυχιακή Εργασία

Ονοματεπώνυμο φοιτητή: Κοεμτζίδης Στέλιος

Αθήνα, 2022

HAROKOPIO UNIVERSITY

**SCHOOL OF ENVIROMENT, GEOGRAPHY AND APPLIED
ECONOMICS**

**DEPARTMENT OF ECONOMICS AND SUSTAINBLE
DEVELOPMENT**

POSTGRADUATE PROGRAMME: EDUCATION AND CULTURE

**COURSE: ADMINISTRATION AND MANAGEMENT OF
EDUCATIONAL UNITS**

Title

**Examining views and data to evaluate Primary School teacher
readiness to implement distance learning**

Master Thesis

Student's name and surname: Koemtzidis Stylianos

Athens, 2022

ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΣΧΟΛΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ

ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ: ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ

ΠΡΑΞΗ

Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή

Μιχαλακέλης Χρήστος (επιβλέπων)

Αναπληρωτής Καθηγητής, Τμήμα Πληροφορικής και Τηλεματικής,

Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο Αθηνών

Κουτρούμπα Κωνσταντίνα

Αναπληρώτρια καθηγήτρια, Τμήμα Οικιακής Οικονομίας &

Οικολογίας, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο Αθηνών

Κέφης Βασίλειος

Καθηγητής, Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης

Πάντειο Πανεπιστήμιο Αθηνών

Ο Κοεμτζίδης Στέλιος

δηλώνω υπεύθυνα ότι:

- 1) Είμαι ο κάτοχος των πνευματικών δικαιωμάτων της πρωτότυπης αυτής εργασίας και από όσο γνωρίζω η εργασία μου δε συκοφαντεί πρόσωπα, ούτε προσβάλει τα πνευματικά δικαιώματα τρίτων.
- 2) Αποδέχομαι ότι η ΒΚΠ μπορεί, χωρίς να αλλάξει το περιεχόμενο της εργασίας μου, να τη διαθέσει σε ηλεκτρονική μορφή μέσα από τη ψηφιακή Βιβλιοθήκη της, να την αντιγράψει σε οποιοδήποτε μέσο ή/και σε οποιοδήποτε μορφότυπο καθώς και να κρατά περισσότερα από ένα αντίγραφα για λόγους συντήρησης και ασφάλειας.
- 3) Όπου υφίστανται δικαιώματα άλλων δημιουργών έχουν διασφαλιστεί όλες οι αναγκαίες άδειες χρήσης ενώ το αντίστοιχο υλικό είναι ευδιάκριτο στην υποβληθείσα εργασία.

Αφιέρωση

Στη σύζυγό μου, Ιωάννα, και στις κόρες μας, την Αναστασία και την Μαίρη!

Πρόλογος – Ευχαριστίες

Η παρούσα εργασία με τίτλο: «Ανάδειξη των απόψεων και των στοιχείων της ανταπόκρισης και της ετοιμότητας των εκπαιδευτικών Π.Ε. στη πρόκληση της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης» εκπονήθηκε στο πλαίσιο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών Εκπαίδευση και Πολιτισμός, της ειδίκευσης Διοίκηση και Διαχείριση Εκπαιδευτικών Μονάδων.

Με την ολοκλήρωση της εκπόνησης της εργασίας αυτής, θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους τους ανθρώπους που με στήριξαν σε αυτή την προσπάθεια μου κατά την πρωτοφανή, για τα παγκόσμια δεδομένα, περίοδο εφαρμογής και συγγραφής της κι ενώ βρισκόταν σε εξέλιξη η πανδημία COVID-19 του ιού SARS-CoV-2.

Συγκεκριμένα, θα ήθελα να ευχαριστήσω τον Επιβλέποντα Καθηγητή κο Μιχαλακέλη Χρήστο, ο οποίος μου έδωσε την ευκαιρία να εκπονήσω τη διπλωματική εργασία πάνω στην Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση και μου παρείχε εξαιρετικές συμβουλές, γνώσεις και καθοδήγηση, μέσα από τις διαλέξεις του και την επικοινωνία μας, που αφορούσαν την εφαρμογή των Τ.Π.Ε. στην Εξ αποστάσεως Εκπαίδευση σε εκπαιδευτικά συστήματα και οργανισμούς.

Επίσης, ευχαριστώ ιδιαίτερα τους δυο Συνεπιβλέποντες Καθηγητές που συμπληρώνουν την Τριμελή Επιτροπή εξέτασης της Διπλωματικής Εργασίας:

Την Καθηγήτρια του Χαροκόπειου Πανεπιστημίου, κα Κουτρούμπα Κωνσταντίνα για την πολύτιμη συμβολή της στη μελέτη επιστημονικών άρθρων και πηγών για την εξαγωγή συμπερασμάτων σε θέματα οργάνωσης της σχολικής τάξης και της διαφοροποίησης της διδασκαλίας βάσει των διαφορετικών μαθητικών αναγκών για ισότιμη εκπαίδευση.

Τον Καθηγητή του Παντείου Πανεπιστημίου, κο Κέφη Βασίλειο, για την σημαντική καθοδήγηση στην εύρεση επιστημονικών άρθρων και την ορθή χρήση των βιβλιογραφικών πηγών και αναφορών σε μια έρευνα, καθώς και για τη μετάδοση γνώσεων που αφορούν την απόδοση ενός οργανισμού, που βασίζεται στους ανθρώπινους πόρους.

Ευχαριστώ ακόμη όλους τους εκπαιδευτικούς πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης Αττικής που ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμα μου για συμμετοχή στην έρευνα μου, απαντώντας στο ερωτηματολόγιό.

Τέλος, ευχαριστώ την οικογένειά μου για την υποστήριξη και την κατανόηση του σημαντικού αυτού εγχειρήματος.

Περίληψη

Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι να εξεταστούν οι απόψεις των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης ως προς την ετοιμότητα τους για την εφαρμογή της εξ'αποστάσεως εκπαίδευσης και την αποτίμηση της εμπειρίας τους. Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν πως η ετοιμότητα των εκπαιδευτικών κυμαινόταν σε μέτρια επίπεδα και πως θεωρούν πως η δια ζώσης εκπαίδευση δεν μπορεί να αντικαταστήσει την δια ζώσης εκπαίδευση. Τέλος, σημαντικά ευρήματα προέκυψαν σχετικά με την επίδραση του μορφωτικού επιπέδου των εκπαιδευτικών.

Λέξεις-Κλειδιά: ετοιμότητα εκπαιδευτικών, αποτίμηση εμπειρίας, εξ'αποστάσεως εκπαίδευση

Abstract

The purpose of this paper is to examine the views of Primary education teachers regarding their readiness to apply distance education and to evaluate their experience. The results of the research showed that the readiness of teachers was in moderate levels and that they believe that distance education can not replace lifelong learning. Finally, important findings emerged regarding the effect of teachers' educational level.

Keywords: teacher readiness, experience assessment, distance education

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. Το Ιδεώδες της Ανοικτής Εκπαίδευσης	12
1.1 Εννοιολογική προσέγγιση της εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης.....	13
1.2 Μορφές της εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης	14
1.3 Κριτική προσέγγιση για την εξ' αποστάσεως εκπαίδευση	15
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. Οι εγκύκλιοι του Υ.ΠΑΙ.Θ για την εφαρμογή της εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης	16
2.1 Οι αποφάσεις του Υ.ΠΑΙ.Θ κατά την πρώτη φάση αναστολής των σχολικών μονάδων τον Μάρτιο του 2020.....	16
2.2 Οι αποφάσεις του Υ.ΠΑΙ.Θ κατά τη δεύτερη φάση αναστολής των σχολικών μονάδων τον Νοέμβριο του 2020	17
2.3 Οι στάσεις της ΔΟΕ και της ΟΛΜΕ για τις αποφάσεις του Υ.ΠΑΙ.Θ σχετικά με την εφαρμογή της εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης τα έτη 2019-2020 και 2020-2021	19
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: Η Ετοιμότητα των εκπαιδευτικών για την εξ' αποστάσεως εκπαίδευση	23
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: Η αποτίμηση των εκπαιδευτικών σχετικά με την εμπειρία μετά την εφαρμογή της εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης	27
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ	31
5.1 Συμμετέχοντες	31
5.2 Ερευνητικό εργαλείο.....	34
5.3 Ερευνητική διαδικασία	35
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ.....	36
6.1 Γνώσεις εκπαιδευτικών πάνω στην αξιοποίηση των ΤΠΕ, πριν εισαχθεί η τηλεεκπαίδευση	36
6.2 Τηλεκπαίδευση-Εξ' αποστάσεως εκπαίδευση- Γενικές στάσεις εκπαιδευτικών	38

6.4 Αποτίμηση της εμπειρίας των εκπαιδευτικών για την εξ' αποστάσεως εκπαίδευση	42
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	52
Βιβλιογραφία	56

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. Το Ιδεώδες της Ανοικτής Εκπαίδευσης

Η απαρχή της εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης αφορούσε την Τριτοβάθμια εκπαίδευση στα πλαίσια της οποίας, η ανάγκη για παράλληλη στήριξη εναλλακτικών συστημάτων εκπαίδευσης ήταν ένα αίτημα της εποχής. Η εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης εντάσσεται στη φιλοσοφική προσέγγιση του Ιδεώδους της Ανοικτής Εκπαίδευσης. Σύμφωνα με αυτή τη φιλοσοφική προσέγγιση η εκπαίδευση και η μόρφωση πρέπει να είναι δικαίωμα όλων των ανθρώπων καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής τους. Αυτό πρακτικά σημαίνει πώς τα εκπαιδευτικά συστήματα της Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης θα πρέπει να σχεδιαστούν με τέτοιο τρόπο που να εξασφαλίζουν όσο το δυνατόν περισσότερες εκπαιδευτικές ευκαιρίες και πρόσβαση σε όσους ανθρώπους επιθυμούν να επιλέξουν το μονοπάτι της γνώσης σε οποιαδήποτε ηλικία (Βεργίδης, Λιοναράκης, Λυκουργιώτης, Μακράκης και Ματράλης, 1999).

Η εναλλακτική αυτή εκπαιδευτική προσέγγιση αίρει τους περιορισμούς που προκύπτουν μέσα από τα παραδοσιακά εκπαιδευτικά συστήματα. Ειδικότερα, η εξ' αποστάσεως εκπαίδευση έχει κάποια ιδιαίτερα χαρακτηριστικά εκ διαμέτρου αντίθετα από αυτά των παραδοσιακών εκπαιδευτικών συστημάτων. Πιο συγκεκριμένα στην εξ' αποστάσεως εκπαίδευση δεν απαιτείται η φυσική παρουσία τόσο των σπουδαστών, όσο και των διδασκόντων. Επιπλέον, δεν υπάρχει ηλικιακός περιορισμός συμμετοχής στην εκπαιδευτική διαδικασία. Δηλαδή, ενήλικα άτομα από 18 ετών και άνω σε οποιαδήποτε στιγμή της ζωής τους μπορούν να ξεκινήσουν την εκπαιδευτική τους πορεία. Επίσης, η εφαρμογή της εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης μπορεί να αφορά τα προπτυχιακά μαθήματα έως και τα διδακτορικά, χωρίς να είναι προαπαιτούμενες οι εισαγωγικές εξετάσεις και τα τυπικά προσόντα (ο.π).

Σε αυτό το σημείο όμως πρέπει να καταστεί σαφές πώς το εγχείρημα της εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης ως μία μεθοδολογία που βασίζεται στα ανοιχτά εκπαιδευτικά συστήματα δημιουργήθηκε καθαρά για τις ανάγκες των φοιτητών που επιθυμούν να λάβουν μέρος στην εκπαιδευτική διαδικασία της Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Συμπερασματικά, το ιδεώδες της Ανοικτής εκπαίδευσης, μέσα από την επιλογή της εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης, συντελεί καθοριστικά στο δικαίωμά του φοιτητή να προσδιορίζει τον τόπο, τον τρόπο και το ρυθμό της μάθησης του και στο δικαίωμά του να αυτοδιαμορφώνει ο ίδιος την μορφωτική του φυσιογνωμία, τη

στιγμή που οι εκπαιδευτικές ευκαιρίες και η προσβασιμότητα στην Τριτοβάθμια εκπαίδευση δεν αποτελεί εμπόδιο για κανέναν (Keegan, 2001).

1.1 Εννοιολογική προσέγγιση της εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης

Η εξ' αποστάσεως εκπαίδευση αποτελεί μία μορφή εκπαίδευσης που με τη χρήση της τεχνολογίας παρέχει ουσιαστική αλληλεπίδραση μεταξύ του εκπαιδευτή και του εκπαιδευόμενου τη στιγμή που αυτοί οι δύο βρίσκονται σε διαφορετικό μέρος (College Accreditation in the United States, 2018). Παρόλα αυτά είναι μία έννοια που με την πάροδο των χρόνων έχει πάρει διαφορετικές μορφές, αποκτώντας έναν πολυδιάστατο χαρακτήρα. Θα μπορούσε κανείς να πει πως η εξέλιξη της εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης έχει να κάνει κυρίως με τα μέσα που αξιοποιούνταν κάθε φορά και την επίτευξη της διαδικασίας της μάθησης.

Η εξ' αποστάσεως εκπαίδευση στην ουσία έχει διανύσει τρεις γενιές (Bates, 2005). Πιο συγκεκριμένα η πρώτη γενιά της εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης αφορούσε την εκπαίδευση δια αλληλογραφίας. Ειδικότερα, η παρεχόμενη εξ' αποστάσεως εκπαίδευση γινόταν με την αποστολή ενός έντυπου υλικού μέσω ταχυδρομικών υπηρεσιών, όπου στην ουσία ο εκπαιδευόμενος καλούταν να διαβάσει διάφορα κείμενα, βιβλία ή εγχειρίδια (Peter, 1994).

Η δεύτερη γενιά της εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης αφορά το βιομηχανικό μοντέλο. Σε αυτή τη γενιά η μετάδοση της γνώσης γίνεται με τη χρήση πολυμέσων, όπως ήταν το κασετόφωνο και η τηλεόραση, τα οποία είχαν το πλεονέκτημα ότι μπορούσαν να μεταδώσουν τη μάθηση σε ένα ευρύτερο κοινό σε σχέση με την προηγούμενη γενιά (Peter, 1994). Τόσο η πρώτη γενιά όσο και η δεύτερη γενιά της εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης έχει κάτι κοινό. Τα μέσα με τα οποία μεταδιδόταν η γνώση και η μάθηση δεν παρείχαν αλληλεπίδραση και ως εκ τούτου η επικοινωνία του εκπαιδευτή και του εκπαιδευόμενου ήταν αρκετά περιορισμένη, με αποτέλεσμα η ανατροφοδότηση της διαδικασίας για τη μάθηση να είναι χρονοβόρα.

Η τρίτη γενιά της εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης χαρακτηρίζεται από τη χρήση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας (ΤΠΕ). Οι ΤΠΕ αποτελούν σύγχρονες τεχνολογίες με τη βοήθεια των οποίων, η πληροφορία μπορεί να μεταδοθεί με έναν ψηφιακό τρόπο, με τη χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών και δικτύων υπολογιστών (Πιερράτος, Κολτσάκης&Πολάτογλου, 2007). Σε αυτή τη γενιά πλέον ο εκπαιδευτής και ο εκπαιδευόμενος έχουν την δυνατότητα για μία αμφίδρομη

και άμεση επικοινωνία και αλληλεπίδραση, καθώς πλέον καθίσταται εφικτή η ψηφιακή επικοινωνία (Eygu&Karaman, 2013). Ο πιο σύγχρονος ορισμός της εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης της τρίτης γενιάς είναι αυτός της Unesco (2016) σύμφωνα με τον οποίο, η εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης ορίζεται ως: *«μία εκπαιδευτική διαδικασία, η οποία πραγματοποιείται εξ' ολοκλήρου ή κατά το μεγαλύτερο ποσοστό διαδικτυακά, αλλά και με τη χρήση έντυπου υλικού που ταχυδρομείται για τη γεφύρωση της χρονικής και γεωγραφικής απόστασης μεταξύ εκπαιδευτή και εκπαιδευόμενου»*.

Σε αυτό το σημείο πρέπει να γίνει κατανοητό πως στην ουσία καμία από τις τρεις γενιές δεν έχει επικρατήσει ή εξαλειφθεί. Αντιθέτως οι σχεδιαστές των εξ' αποστάσεως συστημάτων εκπαίδευσης λαμβάνουν υπόψη τους διάφορα χαρακτηριστικά των τριών γενιών για να συνθέσουν ένα μοντέλο που να καλύπτει όσο το δυνατόν περισσότερο τις ανάγκες των εκπαιδευομένων (Anderson&Dron, 2011).

1.2 Μορφές της εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης

Η εξ' αποστάσεως εκπαίδευση μπορεί να υλοποιηθεί σε τρεις μορφές ανάλογα με τον τρόπο επικοινωνίας των συμμετεχόντων, δηλαδή των εκπαιδευτών και των εκπαιδευομένων. Η πρώτη μορφή είναι η σύγχρονη. Στη σύγχρονη εξ' αποστάσεως εκπαίδευση τα άτομα που συμμετέχουν στη διαδικασία είναι συνδεδεμένα σε ένα δίκτυο υπολογιστών και επικοινωνούν ταυτόχρονα, ενώ παράλληλα βρίσκονται σε διαφορετικό τόπο.

Η δεύτερη μορφή της εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης είναι η ασύγχρονη. Σε αυτή τη μορφή εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης τα άτομα επιλέγουν να εργαστούν και να μελετήσουν το εκπαιδευτικό υλικό με το δικό τους προσωπικό ρυθμό, χωρίς να χρειάζεται να επικοινωνούν ταυτόχρονα σε οποιαδήποτε πλατφόρμα, καθώς παράλληλα δεν είναι απαραίτητη η παρουσία του διδάσκοντα (Καρσιώτης&Καρατάσιος, 2008).

Η τρίτη μορφή εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης είναι η μεικτή όπου γίνεται συνδυασμός της σύγχρονης και της ασύγχρονης μορφής. Για την επικοινωνία και την αλληλεπίδραση των συμμετεχόντων στην εξ' αποστάσεως εκπαίδευση χρησιμοποιούνται συγκεκριμένα εργαλεία που συμβάλλουν στη δημιουργία εικονικών τάξεων, τα οποία ονομάζεται συστήματα διαχείρισης της μάθησης. Μέσω

αυτών των συστημάτων οργανώνεται και διαμοιράζεται εκπαιδευτικό υλικό μέσα από τη χρήση του δικτύου (Liodakis, Kalogiannakis, Psarros&Vassilakis, 2005).

1.3 Κριτική προσέγγιση για την εξ' αποστάσεως εκπαίδευση

Είναι προφανές πως η εξ' αποστάσεως εκπαίδευση έχει αρκετά θετικά στοιχεία ή πιο ορθά αμβλύνει τους περιορισμούς των παραδοσιακών συστημάτων εκπαίδευσης με τη διά ζώσης διδασκαλία. Πιο συγκεκριμένα η εξ' αποστάσεως εκπαίδευση εκμηδενίζει την φυσική απόσταση και επιτρέπει τη μετάδοση της γνώσης από τοποθεσία σε τοποθεσία ακόμα και από πόλεις και από χώρες (Nola et al., 2005). Επιπρόσθετα εκτός από το πλεονέκτημα της ευελιξίας του χώρου, υπάρχει το πλεονέκτημα της ευελιξίας του χρόνου, όπου ο κάθε φοιτητής επιλέγει με βάση τους δικούς του προσωπικούς ρυθμούς και με βάση το δικό του πρόγραμμα το πώς θα διαχειριστεί τη μελέτη του υλικού (Hamzaee, 2005).

Από την άλλη όμως μεριά η εξ' αποστάσεως εκπαίδευση μπορεί και να έχει και κάποια μειονεκτήματα. Η απουσία φυσικής αλληλεπίδρασης μπορεί να οδηγήσει σε προβλήματα κοινωνικοποίησης και ενδεχομένως να μειώσει τα κίνητρα των μαθητών (Niemi&Kousa, 2020). Επιπλέον στις περιπτώσεις εκείνες που υπάρχει απουσία εξοπλισμού ή χρήση μέσων που δε διευκολύνουν την ομαλή διεξαγωγή της εξ' αποστάσεως διδασκαλίας λειτουργούν ως τροχοπέδη, καθώς μειώνουν σε μεγάλο βαθμό την ποιότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης (Adedoyin&Soykan, 2020). Επιπροσθέτως, δημιουργούνται ερωτήματα στο κατά πόσο ο εκπαιδευτικός μπορεί να αξιολογεί την πορεία της μάθησης του εκπαιδευόμενου (Fauzi&SastraKhusuma, 2020) και ειδικά σε ομάδες ευάλωτων παιδιών που δυσκολεύονται να κατακτήσουν τους μαθησιακούς στόχους (Petrie, 2020).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. Οι εγκύκλιοι του Υ.ΠΑΙ.Θ για την εφαρμογή της εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης

2.1 Οι αποφάσεις του Υ.ΠΑΙ.Θ κατά την πρώτη φάση αναστολής των σχολικών μονάδων τον Μάρτιο του 2020

Στις αρχές Μαρτίου του 2020 ο Covid-19 χαρακτηρίζεται από τον Παγκόσμιο Οργανισμό υγείας ως μία επιδημία (W.H.O, 2020). Όλες οι χώρες ανά τον κόσμο προκειμένου να περιορίσουν την εξάπλωση του νέου αγνώστου μέχρι στιγμής ιού, αποφασίζουν τη λήψη μιας σειράς μέτρων σε όλο το φάσμα της οικονομικής και κοινωνικής ζωής. Ένα από τα σημαντικότερα έκτακτα μέτρα που αποφασίστηκαν ήταν η επείγουσα εξ' αποστάσεως εκπαίδευση. Όλα τα κράτη προσπάθησαν να εφαρμόσουν μία σειρά από εφικτές λύσεις με σκοπό να συνεχιστεί η εκπαιδευτική δραστηριότητα. Τα κράτη επέλεξαν σύγχρονες πλατφόρμες τηλεεκπαίδευσης, βιντεοδιαλέξεις, την εκπαιδευτική τηλεόραση, την παροχή εκπαιδευτικού υλικού και τη χρήση των email καθώς και άλλων εργαλείων για την εφαρμογή της εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης. Σε αυτό το σημείο πρέπει να τονιστεί πως μεγάλες εταιρείες όπως η Zoom, η Microsoft και η Google υποστήριξαν την προσπάθεια διατήρησης της εκπαιδευτικής διαδικασίας, προσφέροντας τις υπηρεσίες τους δωρεάν σε όλη την εκπαιδευτική κοινότητα κατά τη διάρκεια αναστολής των σχολικών μονάδων (Νικολαΐδου, 2021).

Στην Ελλάδα το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων με την Κοινή Υπουργική Απόφαση ΔΙΑ/ΓΠ.οικ. 16838/2020 - ΦΕΚ 783/Β/10-3-2020 θέτει σε αναστολή λειτουργίας όλες τις μορφές εκπαίδευσης από τις 11/03/2020 έως και τις 24/3/2020. Ειδικότερα, οι δημόσιοι και ιδιωτικού παιδικού σταθμοί, η Πρωτοβάθμια εκπαίδευση (νηπιαγωγεία και δημοτικά), η Δευτεροβάθμια εκπαίδευση (Γυμνάσια και Λύκεια), τα φροντιστήρια και η Τριτοβάθμια εκπαίδευση παύουν τη δια ζώσης διδασκαλία και για πρώτη φορά έρχονται αντιμέτωποι με την πρόκληση της επείγουσας εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης (e-nomothesia.gr).

Το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων έπειτα από την προτροπή της ομάδας των λοιμωξιολόγων αποφάσισε την παράταση αναστολής όλων των σχολικών μονάδων από τις 24/3/2020 έως την 10/4/2020. Μετά το πέρας της τελευταίας προθεσμίας, η ίδια ακριβώς εκπαιδευτική πολιτική συνεχίστηκε και από τις 10/4/2020 έως τις 10/5/2020. Όπως φαίνεται όλες οι σχολικές μονάδες παρέμειναν

κλειστές για δύο συνεχόμενους μήνες. Κατά τη διάρκεια των δύο αυτών μηνών το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων ενεργοποίησε τις δύο πλατφόρμες ασύγχρονης εκπαίδευσης μέσω του Πανελλήνιου σχολικού δικτύου, δηλαδή την πλατφόρμα e-class και την πλατφόρμα e-me. Παράλληλα έθεσε στη διάθεση των εκπαιδευτικών την πλατφόρμα της σύγχρονης εκπαίδευσης webexCisco και έδωσε την ελευθερία σου εκπαιδευτικούς να χρησιμοποιήσουν είτε τη σύγχρονη, είτε την ασύγχρονη είτε τη μικτή μορφή της εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης (Νικολαΐδου, 2021).

Η σταδιακή επαναλειτουργία των σχολικών δομών ξεκίνησε τον Μάιο του 2020 και πραγματοποιήθηκε στην ουσία σε τρεις φάσεις. Έπειτα από τις εισηγήσεις των λοιμωξιολόγων, το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων αποφάσισε την επαναλειτουργία της δια ζώσης εκπαίδευσης μόνο για τους μαθητές της Γ' Λυκείου στις 11 Μαΐου του 2020. Ακολούθησε η επιστροφή των μαθητών της Α' και Β' Λυκείου και όλου του Γυμνασίου στις 18 Μαΐου του 2020. Παράλληλα το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων αποφάσισε πως η λήξη της χρονιάς για τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση θα ήταν η 12^η Ιουνίου, καθώς επίσης πως δεν θα πραγματοποιούνταν οι προαγωγικές και απολυτήριες εξετάσεις. Η τρίτη φάση αποτελεί την επιστροφή των μαθητών του νηπιαγωγείου και του Δημοτικού στα θρανία, η οποία έγινε την 1^η Ιουνίου του 2020. Τα μαθήματα για τα νηπιαγωγεία και τα δημοτικά έληξαν στις 30 Ιουνίου του 2020, δηλαδή δύο εβδομάδες αργότερα από τη συνηθισμένη ημερομηνία λήξης των μαθημάτων για διακοπές του καλοκαιριού (minedu.gov.gr).

2.2 Οι αποφάσεις του Υ.ΠΑΙ.Θ κατά τη δεύτερη φάση αναστολής των σχολικών μονάδων τον Νοέμβριο του 2020

Η έκτακτη υγειονομική συνθήκη της πανδημίας του κορονοϊού δημιούργησε αλλαγές στον τρόπο λειτουργίας των σχολείων τόσο της Πρωτοβάθμιας, όσο και της Δευτεροβάθμιας και το σχολικό έτος 2020-2021. Πιο συγκεκριμένα το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων σχεδίασε και δημοσιοποίησε μία σειρά από εγκυκλίους, οι οποίες ανέλυναν τον τρόπο αναπροσαρμογής της σχολικής ζωής και στην ουσία την μετατροπή της δια ζώσης διδασκαλίας στην εξ' αποστάσεως εκπαίδευση. Σύμφωνα με την πρώτη εγκύκλιο με αριθμό 151977/ΓΔ4 αποφασίστηκε η αναστολή της λειτουργίας των δομών της Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης από τις 07/11/2020. Έπειτα από λίγες μέρες και πιο συγκεκριμένα στις 18/11/2020 το Υπουργείο Παιδείας και

Θρησκευμάτων με μία νέα εγκύκλιο με αριθμό 155689/ΓΔ4 αποφάσισε και την αναστολή της λειτουργίας της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Τόσο τα σχολεία της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, όσο και τα σχολεία της Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης συνέχισαν τη λειτουργία τους με την εξ' αποστάσεως εκπαίδευση έως και τις γιορτές των Χριστουγέννων του 2020.

Με το τέλος των εορτών των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς η επιτροπή των λοιμωξιολόγων σύστησε στο Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων την επαναλειτουργία των σχολείων και της δια ζώσης εκπαίδευσης μόνο για την Πρωτοβάθμια εκπαίδευση από τις 11/01/2021. Όμως, τα επιδημιολογικά δεδομένα των επόμενων εβδομάδων δεν άφησαν πολλά περιθώρια τόσο για τη συνέχιση της δια ζώσης εκπαίδευσης στα σχολεία της Πρωτοβάθμιας, όσο και στην επαναλειτουργία της Δευτεροβάθμιας. Έπειτα, από απόφαση του Υ.ΠΑΙ.Θ η Πρωτοβάθμια εκπαίδευση επιστρέφει στην τηλεεκπαίδευση από τις 11/02/2021 έως και τις 28/02/2021. Η Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων τόνισε πως σε μεταγενέστερο χρόνο θα επαναξιολογηθούν τα επιδημιολογικά δεδομένα και θα αποφασιστεί σε ποιο χρόνο θα ανασταλεί η εξ' αποστάσεως εκπαίδευση (I-Paideia).

Η ομάδα επιτροπής των λοιμωξιολόγων εισηγήθηκε και αποφάσισε την επιστροφή μόνο των μαθητών του Λυκείου στη δια ζώσης εκπαίδευση από τις 12/04/2021 έως και τις διακοπές του Πάσχα. Οι μαθητές τόσο της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης όσο και των υπολοίπων τάξεων της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης επέστρεψαν στις σχολικές αίθουσες μετά τις διακοπές του Πάσχα έχοντας στην ουσία διανύσει ένα μεγάλο μέρος στην εξ' αποστάσεως εκπαίδευση. Σε αυτό το σημείο θα πρέπει να τονιστεί πως οι σχολικές μονάδες της ειδικής αγωγής, δηλαδή τα ειδικά σχολεία, καθώς επίσης και τα ΚΕ.ΔΑ.ΣΥ, καθ' όλη τη διάρκεια της περσινής σχολικής χρονιάς λειτούργησαν με τη δια ζώσης εκπαίδευση σύμφωνα με την εγκύκλιο 126965/ΓΔ4.

Αυτή τη φορά το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων με την εγκύκλιο με αριθμό 155689/ΓΔ4 αποφάσισε πως ο τρόπος εφαρμογής της εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης τόσο για την Πρωτοβάθμια όσο και για τη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση θα είναι η σύγχρονη μορφή της. Σε αυτή τη φάση η σύγχρονη εξ' αποστάσεως εκπαίδευση ήταν υποχρεωτική και η ασύγχρονη μορφή της θα λειτουργούσε επικουρικά για όσους εκπαιδευτικούς επιθυμούσαν να την εντάξουν στον εκπαιδευτικό τους σχεδιασμό. Επιπλέον, η συγκεκριμένη εγκύκλιος όριζε και τις

ώρες κατά τις οποίες θα εφαρμοζόταν η σύγχρονη εξ' αποστάσεως εκπαίδευση για όλες τις βαθμίδες. Ειδικότερα οι μαθητές και οι μαθήτριες της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης θα παρακολουθούσαν τα μαθήματά τους κατά τις μεσημεριανές ώρες. Πιο συγκεκριμένα, το νηπιαγωγείο σε καθημερινή βάση είχε μάθημα από τις 14:10 έως και τις 16:20, όπου κατά τη διάρκεια αυτής της ώρας πραγματοποιούνταν τρεις δραστηριότητες των 30 λεπτών με δύο ενδιάμεσα διαλείμματα των 20 λεπτών. Με παρόμοιο τρόπο το ωρολόγιο πρόγραμμα του Δημοτικού Σχολείου διαμορφώθηκε από τις 14:10 ως τις 17:20 όπου τα παιδιά έπαιρναν μέρος σε πέντε διδακτικές ώρες των 30 λεπτών με τη χρήση τεσσάρων ενδιάμεσων δεκάλεπτων διαλειμμάτων.

Τα μαθήματα της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης έλαβαν μέρος κατά τις πρωινές ώρες. Πιο συγκεκριμένα οι μαθητές και οι μαθήτριες των γυμνασίων και των λυκείων της χώρας συμμετείχαν συνολικά επτά διδακτικές ώρες των 40 λεπτών με τη χρήση έξι δεκάλεπτων διαλειμμάτων. Τέλος, σύμφωνα με την ίδια εγκύκλιο σε περίπτωση που εκπαιδευτικός δεν διέθετε ο ίδιος τεχνολογικό εξοπλισμό, έτσι ώστε να δημιουργήσει και να εφαρμόσει τα μαθήματα του έπρεπε να πάει στο χώρο του σχολείου και να χρησιμοποιήσει τον υπάρχοντα τεχνολογικό εξοπλισμό της σχολικής μονάδας. Επιπλέον με την εγκύκλιο με αριθμό απόφασης 8290/ΓΔ4 το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων προσδιόρισε πως οι απουσίες που προκύπτουν εξαιτίας τεχνικών προβλημάτων δεν θα προσμετρώνται και πως οι μεταβιβάσεις των μαθητών από τη μία τάξη στην άλλη θα γίνει μετά το πέρας του Β' εξαμήνου, εφόσον το κρίνει εκπαιδευτικός.

2.3 Οι στάσεις της ΔΟΕ και της ΟΛΜΕ για τις αποφάσεις του Υ.ΠΑΙ.Θ σχετικά με την εφαρμογή της εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης τα έτη 2019-2020 και 2020-2021

Οι αποφάσεις του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων σχετικά με την εφαρμογή της εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης τόσο κατά την πρώτη φάση αναστολής των σχολικών μονάδων τον Μάρτιο του 2020, όσο και κατά τη δεύτερη φάση τον Νοέμβριο του 2020 προκάλεσε έντονες αντιδράσεις τόσο στη Διδακταλική Ομοσπονδία Ελλάδος (ΔΟΕ), δηλαδή στο συνδικαλιστικό όργανο της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, όσο και την Ομοσπονδία Λειτουργών Μέσης Εκπαίδευσης (ΟΛΜΕ), δηλαδή το συνδικαλιστικό όργανο της Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Κατά την πρώτη φάση αναστολής των σχολικών δομών τον Μάρτιο του 2020 διέρρευσε πως παράγοντες της τοπικής αυτοδιοίκησης στην περιφέρεια της Αττικής

θέλησαν να παρέχουν εξ' αποστάσεως μαθήματα στους μαθητές της πέμπτης και της έκτης δημοτικού, αλλά, και στους μαθητές του Λυκείου, με τη βοήθεια ιδιωτικών εταιρειών. Αυτή η πρωτοβουλία δημιούργησε έντονη δυσαρέσκεια, τόσο στην ΔΟΕ, όσο και στην ΟΛΜΕ, οι οποίες με τη σειρά τους κατηγόρησαν το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων πώς αφήνει τη δημόσια και δωρεάν εκπαίδευση στο έλεος της ιδιωτικής πρωτοβουλίας, κατηγορώντας το υπουργείο πώς φέρεται με ανευθυνότητα απέναντι σε ολόκληρη την εκπαιδευτική κοινότητα. Επιπρόσθετα, τόσο η ΔΟΕ, όσο και η ΟΛΜΕ τόνισαν πως παρόλο που το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων διαθέτει πλατφόρμες ασύγχρονης εκπαίδευσης δεν είναι εφικτό από τη μία μέρα στην άλλη να την εφαρμόσει από τη στιγμή που υπάρχει απουσία επιμόρφωσης και προετοιμασίας των εκπαιδευτικών. Επίσης, οι δύο ομοσπονδίες υπενθύμισαν στο Υπουργείο Παιδείας Θρησκευμάτων και στην Υπουργό πως η οικονομική κρίση που έχει πλήξει την ελληνική οικογένεια έχει ως αποτέλεσμα πολλές οικογένειες να μη διαθέτουν τον κατάλληλο εξοπλισμό και την κατάλληλη συνδεσιμότητα για την παρακολούθηση των εξ' αποστάσεως μαθημάτων. Τέλος, τόνισαν πως αυτές οι πολιτικές οδηγούν στην άνιση μεταχείριση των μαθητών, καθώς, επίσης, η χρήση των εξ' αποστάσεως μαθημάτων είναι παιδαγωγικά απρόσφορη, επειδή η μάθηση είναι συνδεδεμένη με την επικοινωνία και την αλληλεπίδραση (doe.gr, olme.gr).

Κατά τη δεύτερη φάση αναστολής των σχολικών δομών το Νοέμβριο του 2020 ο πρόεδρος της ΔΟΕ εμφανίστηκε στο κρατικό κανάλι της ΕΡΤ και ανέφερε όλους τους λόγους για τους οποίους η τηλεεκπαίδευση κρίθηκε αναποτελεσματική. Ο ίδιος με έντονο ύφος ανέφερε πως η έλλειψη οργάνωσης και σχεδιασμού είναι η αιτία για τη μη ορθή εφαρμογή της εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης. Ο ίδιος συνέχισε λέγοντας πως το τόσο γρήγορο κλείσιμο των σχολείων για δεύτερη φορά αποδεικνύει περίτρανα πώς το Υπουργείο από το Μάρτιο του 2020 δε σκέφτηκε, δε σχεδίασε και δεν μελέτησε προσεκτικά όλες τις παραμέτρους για να επιστρέψουν οι μαθητές με ασφάλεια στη δια ζώσης εκπαίδευση. Επιπλέον, τόνισε πως η μεγάλη διάρκεια της τηλεεκπαίδευσης μπορεί να οδηγήσει σε κοινωνική και ψυχολογική αποστασιοποίηση των μαθητών και να οξυνθούν οι κοινωνικές και εκπαιδευτικές ανισότητες και ως εκ τούτου η πρόοδος των μαθητών να μην επέλθει (I-paideia.gr, 2020).

Η ΔΟΕ, επιπλέον, εξέφρασε έντονη κριτική στο Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων σχετικά με τη συνεχόμενη δια ζώσης εκπαίδευση των σχολικών

μονάδων ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης. Η ομοσπονδία τόνισε πως δεν πάρθηκε κανένα σοβαρό μέτρο για την εύρυθμη λειτουργία των μονάδων ειδικής αγωγής, με αποτέλεσμα τόσο τα παιδιά, όσο εκπαιδευτικοί στα ειδικά σχολεία να διατρέχουν μεγάλο κίνδυνο να νοσήσουν από τον κορονοϊό. Η ομοσπονδία τόνισε πως θα έπρεπε όλη η εκπαιδευτική κοινότητα της ειδικής εκπαίδευσης να κάνει συχνά self-test, να μειωθεί ο αριθμός των μαθητών ανά τάξη και ως εκ τούτου να προσληφθεί περισσότερο εκπαιδευτικό προσωπικό και προσωπικό καθαριότητας. Εν κατακλείδι, η Ομοσπονδία τόνισε πως το Υπουργείο Παιδείας ουδέποτε χρησιμοποίησε κανένα οικονομικό κονδύλι για να ενισχύσει τη δημόσια δωρεάν εκπαίδευση την εποχή της πανδημίας με ολιγομελή τμήματα, αλλά το μόνο που προσπάθησε, ήταν να εντυπωσιάσει, αρνητικά, με το μοίρασμα масκών και παγουριών, αποδεικνύοντας με αυτό τον τρόπο την έλλειψη σοβαρών μέτρων και την απουσία ενός καθολικού εκπαιδευτικού και υγειονομικού πλαισίου για την ασφάλεια και την εκπαίδευση των μαθητών (doe.gr, 2020).

Αντίστοιχες ήταν και οι ενστάσεις της ΟΛΜΕ για τη δεύτερη φάση αναστολής της λειτουργίας των σχολικών μονάδων και για τη γρήγορη εφαρμογή της τηλεεκπαίδευσης. Η ΟΛΜΕ έκανα έντονη κριτική σχετικά με την λειτουργικότητα της πλατφόρμας webex. Τα τεχνικά προβλήματα που προέκυψαν ήταν τόσο πολλά που δεν μπορούσε να πραγματοποιηθεί το μάθημα παρόλο που η Υπουργός Παιδείας μέσα από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης τόνιζε πως όλα βαίνουν καλώς. Η ΟΛΜΕ δεν μπόρεσε να μην σχολιάσει το γεγονός πως το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων δημοσίευσε εγκύκλιο μέσα από την οποία ζητούσε από τους εκπαιδευτικούς της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης να καταχωρήσουν τη βαθμολογία των μαθητών, όπως ακριβώς γινόταν και τις προηγούμενες χρονιές. Η ΟΛΜΕ τόνισε πως δεν θα υπήρχε καμία περίπτωση να εφαρμοστεί αυτή η αξιολόγηση, καθώς δεν βασιζόταν σε κανένα νόμο. Με οξύ λόγο κατηγορήσε την Υπουργό πως έχει άγνοια της εκπαιδευτικής νομοθεσίας και ότι από το σχεδιασμό του Υπουργείου όλο αυτό τον καιρό λείπει η ψυχοπαιδαγωγική στήριξη των μαθητών, η οποία πρέπει να αποτελεί πρωτεύοντα στόχο (Alfavita, 2020). Φυσικά, η ΟΛΜΕ συμφώνησε με την ΔΟΕ πως οι μαθητές θα έπρεπε να επιστρέψουν σύντομα πίσω στις τάξεις τους με μικρότερο αριθμό συμμετεχόντων και με κατάλληλα υγειονομικά πρωτόκολλα, έτσι ώστε να συνεχιστεί η δια ζώσης εκπαίδευση για μεγάλο χρονικό διάστημα με ασφάλεια (star.gr, 2020).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: Η Ετοιμότητα των εκπαιδευτικών για την εξ' αποστάσεως εκπαίδευση

Με τον όρο ετοιμότητα της εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης ορίζεται το στάδιο κατά τη διάρκεια της προετοιμασίας των διαδικτυακών μαθημάτων, το οποίο αποτελεί έναν κρίσιμο παράγοντα για μία επιτυχημένη διαδικτυακή μαθησιακή εμπειρία τόσο για τον εκπαιδευτικό όσο και για τους μαθητές (Martin, Budhrami&Wang, 2019). Η έκτακτη υγειονομική συνθήκη, που προέκυψε με την πανδημία του κορονοϊού, ανάγκασε αιφνιδίως ολόκληρη την εκπαιδευτική κοινότητα να μεταβεί ταχέως από τη δια ζώσης εκπαίδευση στη διαδικτυακή διδασκαλία. Αυτή η απότομη μετάβαση προφανώς δημιούργησε προκλήσεις στους εκπαιδευτικούς και τροποποίηση των εκπαιδευτικών πρακτικών τους (Νικολαΐδου, 2021).

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν ερευνητικά πορίσματα σχετικά με το ρόλο που διαδραματίζουν οι πρότερες γνώσεις των εκπαιδευτικών πάνω στις ΤΠΕ στην ετοιμότητά τους για τη δημιουργία διαδικτυακών μαθημάτων. Στην έρευνα των Zweig&Stafford (2016) παρατηρήθηκε πως η πλειοψηφία των συμμετεχόντων είχε συμμετάσχει σε κάποιο επιμορφωτικό πρόγραμμα πάνω στις νέες τεχνολογίες. Παρόλα αυτά, οι συμμετέχοντες τόνισαν πως δεν αρκεί μόνο μία απλή επιμόρφωση, αλλά η έμπρακτη καθοδήγηση για την υποστήριξη ενεργητικών μεθόδων διδασκαλίας στα εξ' αποστάσεως μαθήματα. Στην έρευνα των Kostas, Berdeklis&Sofos (2021) παρατηρήθηκε πως η ετοιμότητα των εκπαιδευτικών ήταν σε μέτριο επίπεδο και πως ο βαθμός ετοιμότητας τους σχετιζόταν με το επίπεδο σπουδών τους και με το βαθμό επιμόρφωση τους πριν την εφαρμογή της τηλεεκπαίδευσης.

Ετερογενή ευρήματα προκύπτουν σχετικά με το επίπεδο ετοιμότητας των εκπαιδευτικών. Κάποιες έρευνες έχουν καταλήξει στο συμπέρασμα πως το επίπεδο ετοιμότητας τους είναι μέτριο (Abas, Kaur&Harum, 2004·Summak, Bagubel&Samancogloy, 2010·Ouma, Awuor&Kyambo, 2013·Kostas, Berdeklis&Sofos, 2021) και κάποιες υψηλό (Al-Furaydi, 2013·Liu, Lin&Lin, 2017·Ozturk, Ozturk&Ozen, 2018·Ventayen, 2018).

Στην έρευνα του Lucisano (2020) διερευνήθηκε η προετοιμασία των εκπαιδευτικών πριν την εφαρμογή της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Σύμφωνα με τα πορίσματα η συντριπτική πλειοψηφία των εκπαιδευτικών, εκτός από τους νηπιαγωγούς, χρησιμοποιούσαν στο μάθημα τους εδώ και χρόνια τον ηλεκτρονικό

υπολογιστή. Επιπλέον, οι εκπαιδευτικοί απάντησαν πως η κατάρτιση τους στις νέες τεχνολογίες κυμαίνεται σε αρκετά ικανοποιητικό βαθμό, παρόλο που τα προηγούμενα χρόνια δεν είχαν κληθεί να χρησιμοποιήσουν την εξ' αποστάσεως εκπαίδευση.

Στην έρευνα των Palau et. al (2021), η συντριπτική πλειοψηφία των εκπαιδευτικών απάντησε πως διέθετε επαρκείς δεξιότητες στη χρήση ψηφιακών μέσων. Όμως υπήρξε και ένα ποσοστό εκπαιδευτικών που χρειάστηκε να επιμορφωθεί 2-3 εβδομάδες πριν την έναρξη της τηλεεκπαίδευσης. Οι εκπαιδευτικοί ανέφεραν πως το διάστημα δεν ήταν επαρκές για να καλλιεργήσουν τις δεξιότητες τους πάνω στην τεχνολογία και για να προετοιμάσουν καταλλήλως το διαδικτυακό τους μάθημα.

Μία ενδιαφέρουσα έρευνα που πραγματοποιήθηκε στην Αμερική εξέτασε την εκπαίδευση των εκπαιδευτικών σε θέματα που αφορούν την εξ αποστάσεως εκπαίδευση (Hamilton, et., al, 2020). Σύμφωνα με τα αποτελέσματα αυτής της έρευνας το 62% των εκπαιδευτικών είχε λάβει κάποια σχετική εκπαίδευση σε εργαλεία που αφορούν την εξ αποστάσεως διδασκαλία, Ένα 30% είχε εκπαιδευτεί σε θέματα όπως η εφαρμογή της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, αλλά όχι ως προς τα μέσα και τα εργαλεία και μόλις ένα 27% δεν έχει λάβει καμία είδους επιμόρφωση σχετική με την τηλεεκπαίδευση. Σε μεγαλύτερο βαθμό οι εκπαιδευτικοί της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης σε σχέση με τους εκπαιδευτικούς της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, εξέφρασαν πως η επιμόρφωση που είχαν λάβει δεν είχε συμπεριλάβει τους τρόπους με τους οποίους μπορεί να επιτευχθεί η κοινωνικοσυναισθηματική μάθηση κατά τη διάρκεια της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, η ενεργή εμπλοκή των γονέων στη διαδικασία, όπως και η υλοποίηση εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων που θα ήταν προσαρμοσμένες στο επίπεδο των παιδιών.

Σε παρεμφερή έρευνα που πραγματοποιήθηκε στις Φιλιππίνες (Alea et al., 2020), οι εκπαιδευτικοί δήλωσαν σε ποσοστό 60% πως είχαν προετοιμαστεί κατάλληλα για να εφαρμόσουν την εξ αποστάσεως εκπαίδευση, καθώς επίσης γνώριζαν διάφορα εργαλεία, τα οποία θα εμπλούτιζαν με τον κατάλληλο τρόπο το διαδικτυακό τους μάθημα.

Έρευνες που έχουν πραγματοποιηθεί τα τελευταία χρόνια την εποχή της πανδημίας έχουν εστιάσει το ενδιαφέρον τους στη χρήση των εργαλείων που χρησιμοποίησαν εκπαιδευτικοί προκειμένου να εμπλουτίσουν το διαδικτυακό τους

μάθημα. Σύμφωνα με την έρευνα του Lucisano (2020) οι εκπαιδευτικοί για τις ανάγκες των διαδικτυακών μαθημάτων χρησιμοποίησαν σύγχρονες ψηφιακές πλατφόρμες, όπως την Google Suite for education και την Google Meet, τα ασύγχρονα μέσα επικοινωνίας, όπως είναι η Google Classroom, και συνεργατικά έγγραφα, όπως είναι τα Google Documents. Επιπλέον έγινε χρήση διαφόρων ελεύθερων πολυμεσικών εργαλείων, όπως στο YouTube, οι ιστοσελίδες, τα ψηφιακά βιβλία, τα blogs και διάφορα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Σε μία άλλη έρευνα που πραγματοποιήθηκε στην Ινδονησία εκτός από τις γνωστές εφαρμογές Zoom, Google Form, Google Classroom, Edmodo, YouTube και Skype οι εκπαιδευτικοί στα διαδικτυακά μαθήματα χρησιμοποίησαν οπτικοακουστικό υλικό, γραπτό κείμενο, κινούμενα σχέδια, ψηφιακά παιχνίδια και προγράμματα προσομοίωσης (Fauzi&Khusuma, 2020). Επιπλέον σε παρεμφερή έρευνα πραγματοποιήθηκε στην Καταλονία οι εκπαιδευτικοί για την οργάνωση του μαθήματος τους πέρα από τις πλατφόρμες του Google Classroom χρησιμοποίησαν και το Google Drive το We Transfer και το Dropbox (Palau et. al, 2021).

Οι εκπαιδευτικοί κατά τη διάρκεια των εξ'αποστάσεως μαθημάτων κλήθηκαν σε πολλές περιπτώσεις να αποφασίσουν τον τρόπο διεξαγωγής της διδασκαλίας τους μέσω της σύγχρονης ή της ασύγχρονης τηλεεκπαίδευσης. Στην έρευνα του ΚΕ.ΜΕ.ΤΕ (2021) που πραγματοποιήθηκε στην Ελλάδα φάνηκε πως οι εκπαιδευτικοί κατά τη διάρκεια της πανδημίας επέλεξαν την ασύγχρονη διδασκαλία, τη σύγχρονη διδασκαλία αλλά, και τη μικτή, δηλαδή το συνδυασμό των δύο προηγούμενων. Σε ποσοστό 61% οι εκπαιδευτικοί δήλωσαν πως η μικτή προσέγγιση είναι η καλύτερη, καθώς οι άλλες δύο από μόνες τους δεν μπορούν να οδηγήσουν σε μία αποτελεσματική προσέγγιση για τη μάθηση.

Σε άλλη μία έρευνα που πραγματοποιήθηκε στην Ελλάδα (Μπακιρτζή, 2021) η πλειοψηφία των εκπαιδευτικών απάντησε πως χρησιμοποίησε την ασύγχρονη μορφή τηλεεκπαίδευσης, καθώς επίσης φάνηκε ότι υπήρχε έντονη δυσαρέσκεια για την υποχρεωτική χρήση της σύγχρονης μορφής τηλεεκπαίδευσης, το οποίο οφειλόταν στη διάχυση των προσωπικών δεδομένων. Οι περισσότεροι εκπαιδευτικοί αισθάνονταν περισσότερο ικανοποιημένοι με τη χρήση της ασύγχρονης διδασκαλίας των εικονικών τάξεων της e-class και της e-me.

Παρόμοια ευρήματα προκύπτουν και από άλλη μία έρευνα που διενεργήθηκε στην Ελλάδα όπου οι εκπαιδευτικοί δήλωσαν ότι χρησιμοποίησαν τη σύγχρονη διδασκαλία μόνο και μόνο επειδή το επέβαλε το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων (Γιασιράνη& Σοφού, 2021). Στην ίδια έρευνα οι εκπαιδευτικοί τόνισαν τους προτιμούν το συνδυασμό της σύγχρονης διδασκαλίας με άλλα εργαλεία συμπληρωματικά όπως τα email και τα εκπαιδευτικά λογισμικά, μέσω των οποίων μπορούσαν να επικοινωνούν και να διαμοιράζονται ποικίλο υλικό με τους μαθητές τους. Και σε αυτή την έρευνα οι εκπαιδευτικοί έδειξαν προτίμηση στη χρήση των εικονικών τάξεων e-class και e-me.

Στην έρευνα των Summak, Baglibel και Samancoglu (2010) διερευνήθηκε ο βαθμός της τεχνολογικής ετοιμότητας των εκπαιδευτικών ως προς την ανασφάλεια, τη δυσφορία, την καινοτομία και την αισιοδοξία τους. Τα πορίσματα της έρευνας έδειξαν όσο πιο υψηλή ήταν η ετοιμότητα των εκπαιδευτικών, τόσο πιο πολύ ένιωθαν καινοτόμοι και αισιόδοξοι, ενώ χαμηλά επίπεδα τεχνολογικής ετοιμότητας σχετίζονταν με δυσφορία και ανασφάλεια. Επιπλέον οι άντρες εκπαιδευτικοί παρουσίασαν υψηλότερη τεχνολογική ετοιμότητα σε σχέση με τις γυναίκες και στο σύνολο του δείγματος φάνηκε πως οι εκπαιδευτικοί ζητούσαν βελτίωση της ετοιμότητας τους με ενέργειες του Υπουργείου Παιδείας.

Σε μια άλλη παρεμφερή έρευνα του Whalen (2020) παρατηρήθηκε πως οι εκπαιδευτικοί αναφέρθηκαν σε μεγάλο βαθμό στην έλλειψη προετοιμασίας και στην έλλειψη επιμόρφωσης, η οποία έχει ως αποτέλεσμα να μην μπορούν να ανταποκριθούν στη χρήση των νέων τεχνολογιών. Οι ίδιοι τόνισαν ότι εκτός από την ετοιμότητα, σοβαρά προβλήματα που προέκυπταν με την σύνδεση, με την αδυναμία εκτέλεσης του μαθήματος και με την κοινωνική αποστασιοποίηση, λόγω της συνθήκης του κορονοϊού, ήταν αδύνατον να δημιουργηθεί ένα ποιοτικό εξ' αποστάσεως μάθημα. Οι ίδιοι πρότειναν πως στο άμεσο μέλλον η συνεργασία με τους συναδέλφους και τους συμβούλους εκπαίδευσης, θα μπορούσε να βοηθήσει πολύ στην προετοιμασία παρόμοιων κρίσεων για το μέλλον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: Η αποτίμηση των εκπαιδευτικών σχετικά με την εμπειρίας μετά την εφαρμογή της εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης

Η έκτακτη συνθήκη του κορονοϊού ανάγκασε όλα τα κράτη και κατ' επέκταση τα Υπουργεία Παιδείας ανά τον κόσμο να προβούν εκτάκτως στην διαδικτυακή εξ αποστάσεως εκπαίδευση, με σκοπό τον περιορισμό της διασποράς του ιού. Η μετάβαση των εκπαιδευτικών από τη διά ζώσης διδασκαλία στην εξ' αποστάσεως εκπαίδευση αναμφισβήτητα στην αρχή δημιούργησε αναστάτωση και άγχος. Η τηλεεκπαίδευση ήταν μία πρωτόγνωρη εμπειρία για όλη τη σχολική κοινότητα, με τα σχολεία, τους εκπαιδευτικούς και τις οικογένειες να προσπαθούν να εξοικειωθούν με τις νέες τεχνολογίες. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν ερευνητικά ευρήματα για την αποτίμηση όλης αυτής της προσπάθειας από την μεριά των εκπαιδευτικών, των ανθρώπων δηλαδή που κλήθηκαν να στηρίξουν την εκπαιδευτική διαδικασία.

Στην έρευνα των Yyn και Murad (2006) εξετάστηκαν οι παράγοντες που μπορούν να επηρεάσουν τις αντιλήψεις των εκπαιδευτικών σχετικά με την ηλεκτρονική εκπαίδευση. Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν πως η ψυχολογία και οι τεχνικές ικανότητες των εκπαιδευτικών σχετίζονται με τις αντιλήψεις τους για την ετοιμότητά τους ως προς τη διεξαγωγή των εξ αποστάσεως μαθημάτων. Η χαμηλή αυτοπεποίθηση και το άγχος για τη χρήση των λογισμικών επηρεάζουν αρνητικά τις στάσεις τους για την εφαρμογή της εξ' εκπαίδευσης. Επιπλέον, ερευνητικά πορίσματα ανέδειξαν πως η απουσία επιμόρφωσης και η έλλειψη εμπειρίας στις νέες τεχνολογίες διαμορφώνουν αρνητική στάση και δεν καλλιεργούν τα κίνητρα στους εκπαιδευτικούς για να ενσωματώσουν τεχνολογικά εργαλεία στη διδασκαλία τους.

Σε μια άλλη έρευνα, δόθηκε έμφαση στις αντιλήψεις των εκπαιδευτικών σχετικά με τα πιθανά εμπόδια που έκριναν οι ίδιοι, πως εμφανίζονται στην εξ' αποστάσεως διδασκαλία (AI-Furadi, 2013). Και σε αυτή την έρευνα, η πλειοψηφία των εκπαιδευτικών είχαν θετική στάση απέναντι στη χρήση της εξ αποστάσεως εκπαίδευση σε περιόδους κρίσης. Παρόλα αυτά όμως, όπως ανέφεραν η εξ αποστάσεως διδασκαλία έχει και κάποιους περιορισμούς. Πιο συγκεκριμένα, οι εκπαιδευτικοί τόνισαν πως απαιτείται πολύς χρόνος προετοιμασίας των εκπαιδευτικών, πως χρειάζονται επιμόρφωση όχι μόνο οι εκπαιδευτικοί, αλλά και οι μαθητές και πως δεν υπάρχουν μέχρι στιγμής αξιόλογα και αξιόπιστα λογισμικά. Ως

εκ τούτου ζητούν από το Υπουργείο Παιδείας την άμεση στήριξη των εκπαιδευτικών.

Σε παρεμφερή έρευνα (Ouma, Awuor&Kyambo, 2013) διερευνήθηκαν οι αντιλήψεις των εκπαιδευτικών σχετικά με την εφαρμογή ηλεκτρονικής μάθησης. Οι εκπαιδευτικοί είχαν εξίσου θετική εικόνα για τη μελλοντική εφαρμογή της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Όμως, οι ίδιοι τόνισαν πως χρειάζεται περαιτέρω επιμόρφωση, με σκοπό να μη χρειάζεται τόσος πολύς χρόνος προετοιμασίας των εκπαιδευτικών, καθώς επίσης οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να ενδυναμωθούν ψυχικά, έτσι ώστε να έχουνε αυτοπεποίθηση για την εφαρμογή των μαθημάτων, χωρίς να χρειάζεται να απογοητεύονται.

Σε μια ακόμη έρευνα των (Hassan, Tabasum&Hussain, 2020) παρατηρήθηκε πως οι εκπαιδευτικοί ενώ θεώρησαν τη χρήση της εξ αποστάσεως διδασκαλίας ως κατάλληλη εναλλακτική λύση σε περιόδους έκτακτης κρίσης, ταυτόχρονα, πιστεύουν πως η απουσία ανθρώπινης επικοινωνίας και επαφής είναι ένα πολύ σημαντικό και αρνητικό κομμάτι της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Επιπρόσθετα θεωρούν πως η δημιουργία εξ' αποστάσεως μαθημάτων απαιτεί πάρα πολύ χρόνο σε σχέση με τη διαζώσης εκπαίδευση και τέλος, ένα μεγάλο ποσοστό εκπαιδευτικών τόνισε πως η εξ' διδασκαλία είναι ένα πολύ δύσκολο εγχείρημα για τους ίδιους.

Στην έρευνα των Lucisano (2020) οι εκπαιδευτικοί τάσσονται υπέρ της χρήσης τηλεεκπαίδευσης σε περιόδους κρίσης, καθώς φάνηκε ότι αναπτύχθηκαν και σχέσεις συνεργασίας μεταξύ των δασκάλων. Όμως, παράλληλα οι ίδιοι τονίζουν πως η εμπειρία τους δεν έχει θετικό πρόσημο ως προς την αποτελεσματικότητα της εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης για την μάθηση, την αλληλεπίδραση και την επικοινωνία μεταξύ των μαθητών και των εκπαιδευτικών.

Κάποιες έρευνες έχουν πραγματοποιηθεί και στην Ελλάδα το τελευταίο διάστημα και εξετάζουν τη στάση και τις αντιλήψεις των εκπαιδευτικών μετά το πέρας της τηλεεκπαίδευσης. Στην έρευνα των Σταχτέα και Σταχτέα (2020) εξετάστηκαν και καταγράφηκαν οι σκέψεις των εκπαιδευτικών σχετικά με την εμπειρία τους κατά τη διάρκεια της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, καθώς επίσης και αν θεωρούν πως η τηλεεκπαίδευση μπορεί να επεκταθεί στην εκπαιδευτική διαδικασία και υπό κανονικές συνθήκες. Οι εκπαιδευτικοί απάντησαν πως έχουν θετική στάση απέναντι στην εξ' αποστάσεως εκπαίδευση σε περίοδο έκτακτης ανάγκης, αλλά δεν

επιθυμούν να τη χρησιμοποιήσουν στη δια ζώσης εκπαίδευση. Επιπλέον οι εκπαιδευτικοί τόνισαν πως χρειάζεται περαιτέρω επιμόρφωση στις νέες τεχνολογίες.

Στην έρευνα της Μπακιρτζή (2021) εξετάστηκαν οι απόψεις των εκπαιδευτικών σχετικά με τα οφέλη που αποκόμισαν από την διαδικασία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Τα αποτελέσματα έδειξαν πως πολλοί εκπαιδευτικοί αναγνώρισαν ότι μέσα από αυτή τη διαδικασία έμαθαν αρκετά νέα πράγματα και χρησιμοποίησαν εργαλεία της σύγχρονης εκπαίδευσης που μέχρι πρότινος δεν γνώριζαν. Όμως υπήρξαν και εκπαιδευτικοί που είχαν δυσπιστία ως προς την ικανότητα τους να χρησιμοποιήσουν σωστά τα εργαλεία και για αυτό το λόγο θεωρούν πως πρέπει να υπάρξει επιπλέον επιμόρφωση.

Σε μία ακόμα ερευνητική προσπάθεια για την αποτίμηση της τηλεεκπαίδευσης από τους εκπαιδευτικούς (Λιάμπας, 2021) φάνηκε πως κυριαρχούσαν τα αρνητικά συναισθήματα μετά το πέρας το τηλεεκπαίδευσης. Οι εκπαιδευτικοί είπαν πως η έκτακτη επιβολή της τηλεεκπαίδευσης, η απουσία προετοιμασίας από το Υπουργείο Παιδείας κατά το πρώτο κύμα δημιούργησαν έντονο άγχος, αγωνία και αμφιβολία για το αν θα τα καταφέρουν. Τέλος, στην έρευνα του ΚΕ.ΜΕ.ΤΕ (2020) οι εκπαιδευτικοί ανέφεραν μία σειρά από προβλήματα που εντόπισαν κατά τη διάρκεια των εξ αποστάσεως μαθημάτων κατά το πρώτο κύμα της πανδημίας και της αναστολής των σχολείων. Πιο συγκεκριμένα, η μείωση του ελεύθερου χρόνου, η παραβίαση των εργασιακών δικαιωμάτων, η παραβίαση των προσωπικών δεδομένων και η διατάραξη της οικογενειακής ζωής αποτέλεσαν σημαντικούς παράγοντες για την αρνητική στάση των εκπαιδευτικών απέναντι στην τηλεεκπαίδευση.

Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι να εξεταστεί η ετοιμότητα των εκπαιδευτικών για την εφαρμογή της εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης και να αποτιμηθεί η εμπειρία τους για την τηλεεκπαίδευση μετά την ολοκλήρωσή της. Επιπλέον, θα διερευνηθεί η πιθανή επίδραση του μορφωτικού επιπέδου και της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών ως προς την ετοιμότητα και την αποτίμηση της εμπειρίας τους.

Ως εκ τούτου τα ερευνητικά ερωτήματα της παρούσας έρευνας είναι τα εξής:

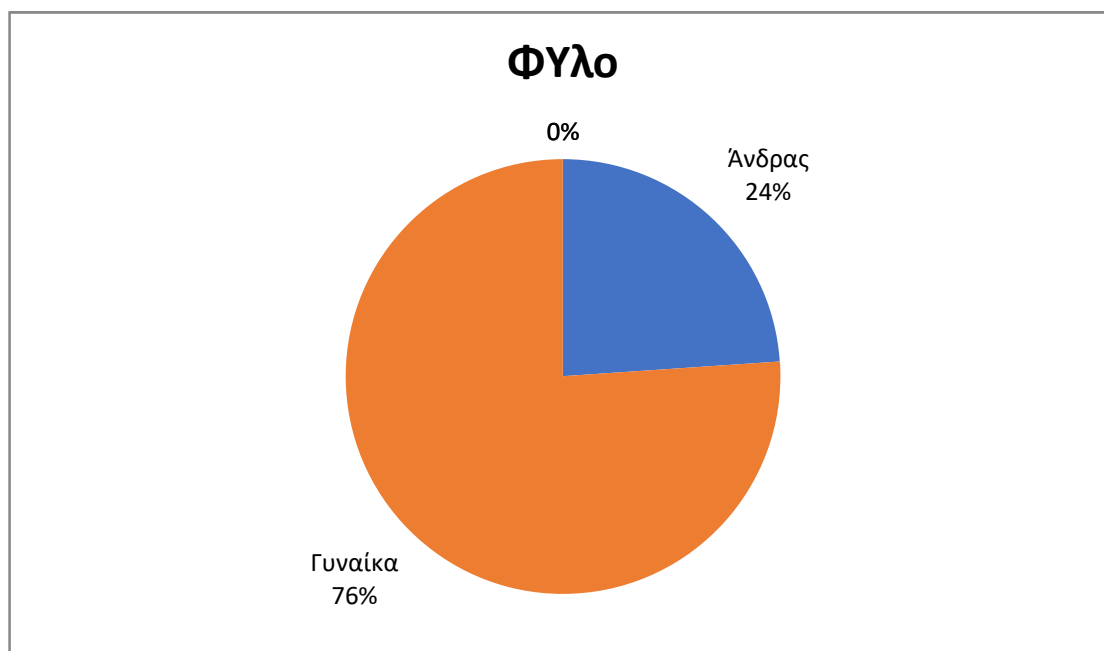
- Ποιος ο βαθμός ετοιμότητας των εκπαιδευτικών κατά τη μετάβαση τους από τη δια ζώσης εκπαίδευση στην εξ'αποστάσεως διδασκαλία;
- Ποια η αποτίμηση της εμπειρίας των εκπαιδευτικών σχετικά με την έκβαση του εγχειρήματος της τηλεεκπαίδευσης;

- Ποια η πιθανή επίδραση των γνώσεων ΤΠΕ και του μορφωτικού επιπέδου των εκπαιδευτικών ως προς την ετοιμότητα και την στάση τους απέναντι στην τηλεκπαίδευση;

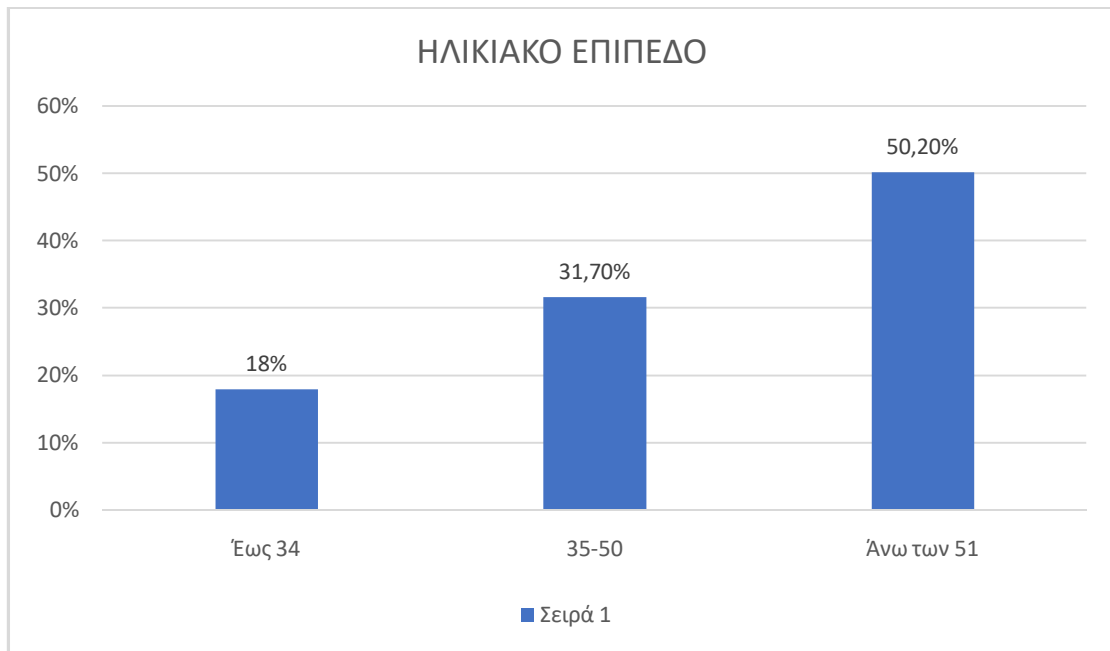
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

5.1 Συμμετέχοντες

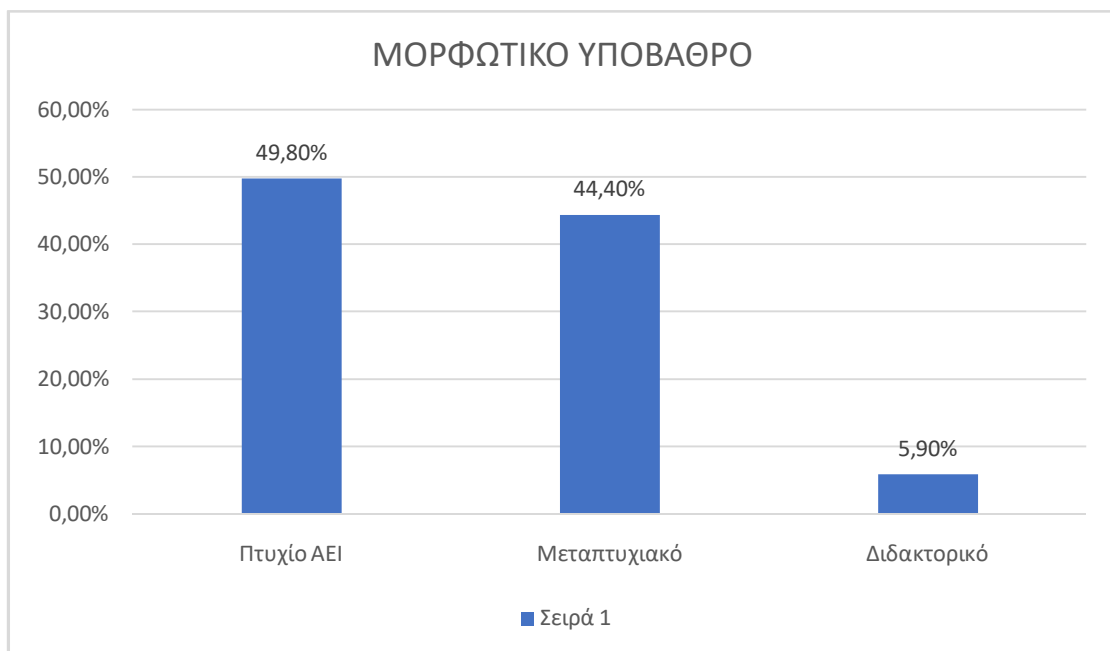
Στην παρούσα έρευνα έλαβαν μέρος 205 εκπαιδευτικοί της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης Αττικής. Από αυτούς, οι 49 ήταν άντρες (23,9%) και οι 156 (76,1%) γυναίκες. Στην πλειοψηφία τους ήταν από 51 ετών και άνω (50,2%) και είχαν βασικό πτυχίο σε ποσοστό 49,8%. Επίσης Επιπλέον, οι περισσότεροι ήταν αναπληρωτές-ωρομίσθιοι (48,8%) και εκπαιδευτικοί ΠΕ70 σε ποσοστό 68,8%. Τέλος, σε ποσοστό 53,2% οι εκπαιδευτικοί είχαν εκπαιδευτική προϋπηρεσία μεγαλύτερη από 20 έτη. Στη συνέχεια παρουσιάζονται με τη μορφή γραφημάτων τα δημογραφικά χαρακτηριστικά του δείγματος.

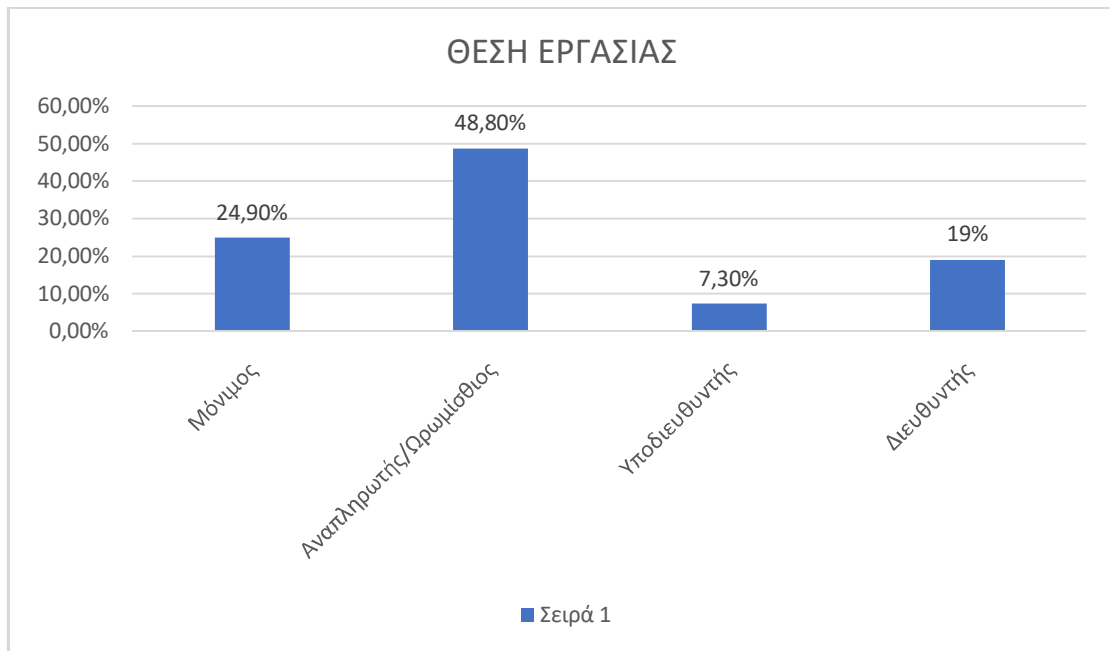
Γράφημα 1. Ποσοστά συμμετοχής των δύο φύλων στην παρούσα έρευνα

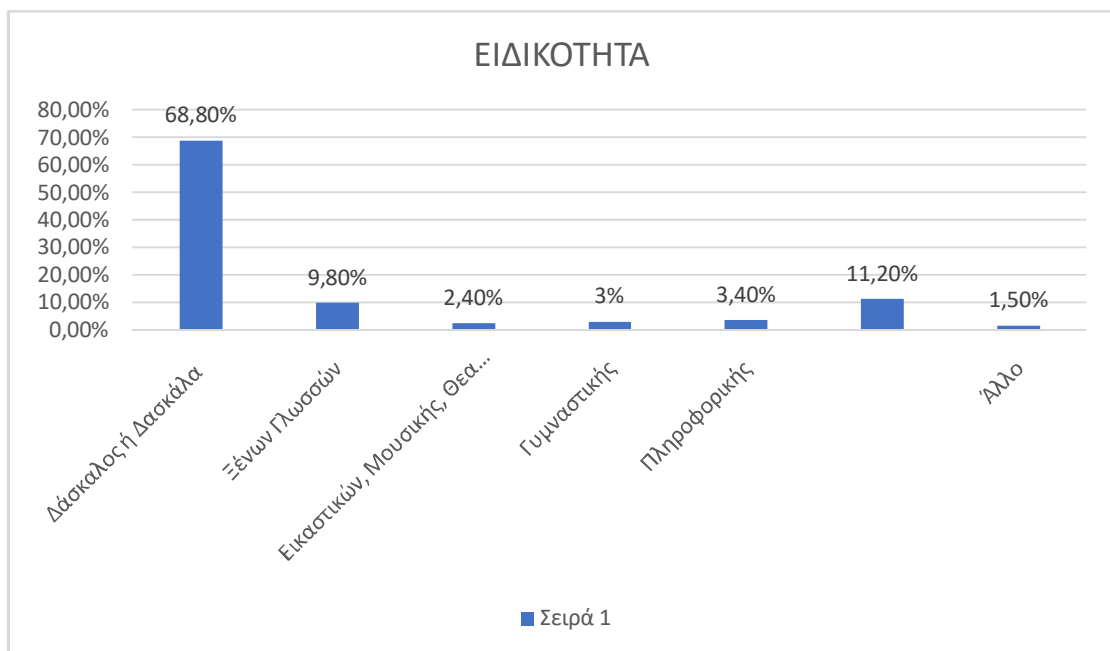
Γράφημα 2. Ποσοστά ηλικιακού επιπέδου των συμμετεχόντων στην παρούσα έρευνα

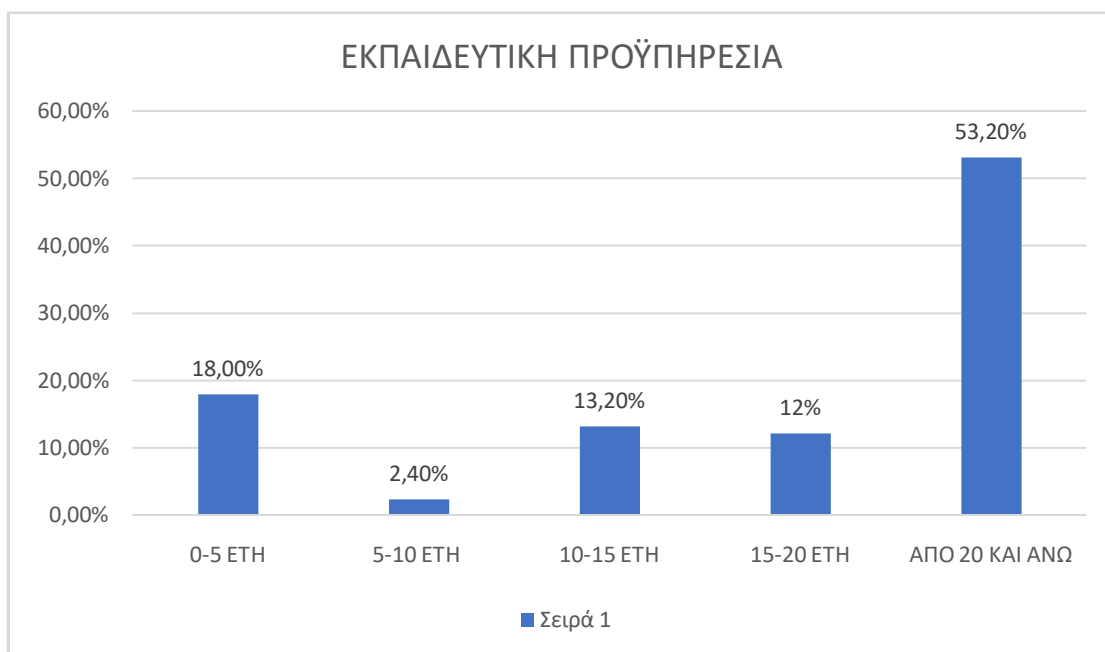
Γράφημα 3. Ποσοστά μορφωτικού επιπέδου των συμμετεχόντων στην παρούσα έρευνα

Γράφημα 4. Ποσοστά θέσης εργασίας των συμμετεχόντων στην παρούσα έρευνα

Γράφημα 5. Ποσοστά ειδικοτήτων των συμμετεχόντων στην παρούσα έρευνα

Γράφημα 6. Ποσοστά εκπαιδευτικής προϋπηρεσίας των συμμετεχόντων στην παρούσα έρευνα

5.2 Ερευνητικό εργαλείο

Το ερευνητικό εργαλείο της παρούσας μελέτης είναι ένα αυτοσχέδιο ερωτηματολόγιο που αποτελείται από συνολικά 18 ερωτήσεις κλειστού τύπου, το οποίο αποτελείται από τέσσερα μέρη. Το πρώτο μέρος αφορά τα δημογραφικά χαρακτηριστικά του δείγματος. Ειδικότερα, οι ερωτήσεις αφορούν το φύλο, την ηλικία, το επίπεδο σπουδών, την εργασιακή σχέση, την ειδικότητα των εκπαιδευτικών και τα έτη προϋπηρεσίας.

Το δεύτερο μέρος του ερωτηματολογίου αφορούσε τις γνώσεις πάνω στην αξιοποίηση των ΤΠΕ στην εκπαίδευση πριν να εισαχθεί η τηλεεκπαίδευση. Ειδικότερα, οι ερωτήσεις αφορούσαν την πιθανή επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στις ΤΠΕ μέσω προγραμμάτων ΕΣΠΑ, στους τρόπους απόκτησης των τυπικών και άτυπων προσόντων στις ΤΠΕ και στην αξιοποίηση διάφορων εργαλείων. Επιπλέον, σε αυτό το μέρος συμπεριλήφθηκαν και ερωτήσεις σχετικά με την περίοδο της τηλεεκπαίδευσης. Πιο συγκεκριμένα, οι ερωτήσεις αφορούσαν την πιθανή επαφή των εκπαιδευτικών με την τηλεεκπαίδευση, τα μέσα που χρησιμοποίησαν κατά την πρώτη και τη δεύτερη περίοδο της τηλεεκπαίδευσης, καθώς και τη γενικότερη άποψη τους για την τηλεεκπαίδευση.

Το τρίτο μέρος του ερωτηματολογίου αφορούσε τις απόψεις των εκπαιδευτικών για τη μετάβαση της διδασκαλίας τους από την δια ζώσης εκπαίδευση στην εξ' αποστάσεως. Τέλος, το τέταρτο μέρος του ερωτηματολογίου αφορούσε την αποτίμηση της εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης από τους εκπαιδευτικούς. Ειδικότερα, οι εκπαιδευτικοί κλήθηκαν να απαντήσουν με βάση την εμπειρία που απέκτησαν από την εφαρμογή της τηλεεκπαίδευσης.

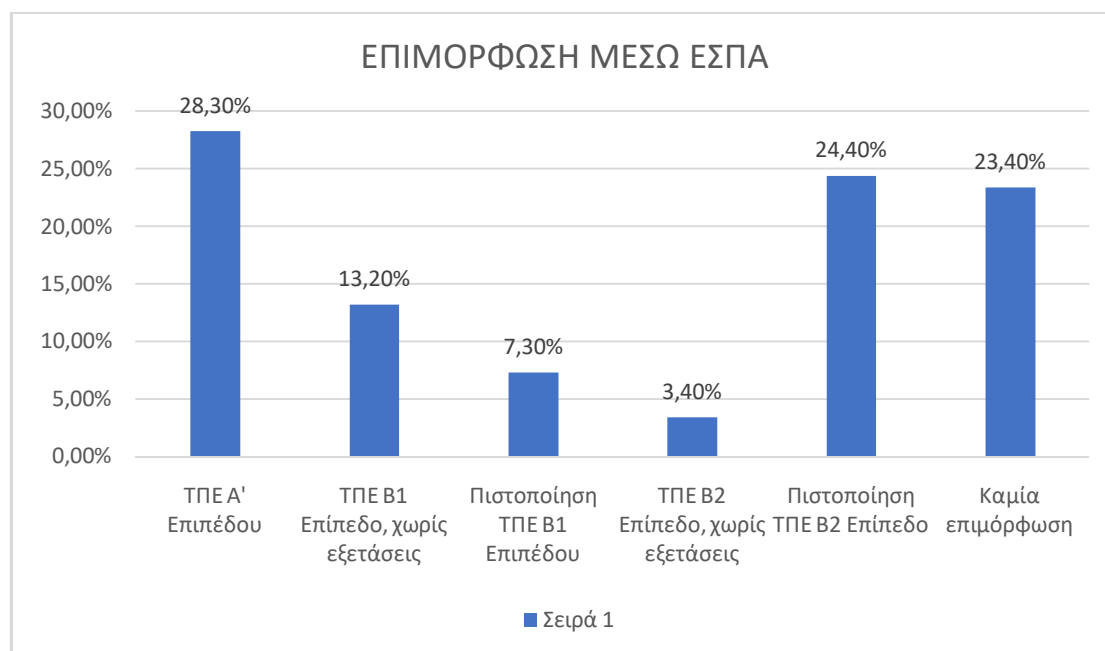
5.3 Ερευνητική διαδικασία

Εξαιτίας της πανδημίας του κορωνοϊού για τις ανάγκες της παρούσας έρευνας δημιουργήθηκε και διανεμήθηκε ένα ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο μέσω της εφαρμογής GoogleForm. Το ερωτηματολόγιο προωθήθηκε στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης σε ομάδες εκπαιδευτικού ενδιαφέροντος. Επιπλέον, το ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο παρέμεινε ενεργοποιημένο για δυο μήνες, σε διάστημα κατά το οποίο συλλέχθηκαν συνολικά 205 συμπληρωμένα ερωτηματολόγια.

Στη συνέχεια ξεκίνησε η διαδικασία της στατιστικής ανάλυσης μέσω του προγράμματος SPSS. Ειδικότερα, δημιουργήθηκαν οι μεταβλητές, κωδικοποιήθηκαν οι απαντήσεις των ερωτήσεων και έπειτα περάστηκαν στο SPSS. Για την ανάλυση χρησιμοποιήθηκαν περιγραφικοί (συχνότητες, μέσοι όροι και τυπικές αποκλίσεις) και επαγωγικοί δείκτες (independentt-test και Anova).

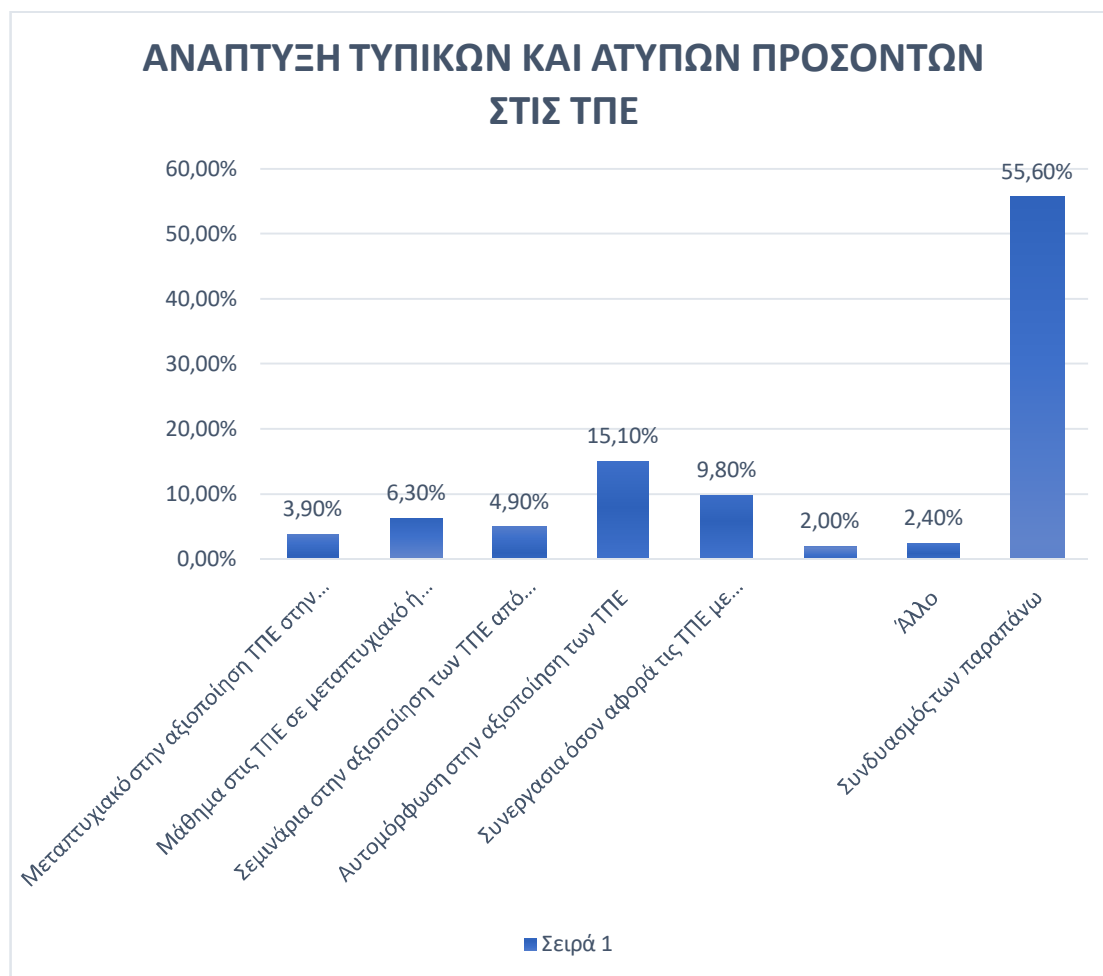
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

6.1 Γνώσεις εκπαιδευτικών πάνω στην αξιοποίηση των ΤΠΕ, πριν εισαχθεί η τηλεεκπαίδευση

Γράφημα 7. Ποσοστά ειδών επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών στην αξιοποίηση ΤΠΕ μέσω ΕΣΠΑ

Στο γράφημα 7 αποτυπώνονται οι πιστοποιήσεις επιμορφώσεων μέσω ΕΣΠΑ τις οποίες κατέχουν οι εκπαιδευτικοί. Με βάση τα αποτελέσματα φαίνεται πως η πλειονότητα των εκπαιδευτικών έχει λάβει σε ποσοστό 28,30% την πιστοποίηση επιμόρφωσης ΤΠΕ Α' επιπέδου. Έπειτα, ακολουθούν οι εκπαιδευτικοί που σε ποσοστό 24,40% έχουν λάβει την πιστοποίηση ΤΠΕ Β' επιπέδου. Σε αντίστοιχο ποσοστό της τάξης του 23,4,0% οι εκπαιδευτικοί έχουν δηλώσει που δεν έχουν συμμετέχει σε καμία επιμόρφωση. Τέλος, αρκετά μικρότερα ποσοστά αφορούν τις άλλες είδους επιμορφώσεις.

Γράφημα 8. Ποσοστά ανάπτυξης τυπικών και άτυπων προσόντων των εκπαιδευτικών πάνω στις ΤΠΕ

Στο γράφημα 8 περιγράφονται τα ποσοστά ανάπτυξης των άτυπων και τυπικών προσόντων των εκπαιδευτικών πάνω στις ΤΠΕ. Φαίνεται πως η συντριπτική πλειοψηφία των εκπαιδευτικών σε ποσοστό 55,60% έχει προβεί σε ποικιλία μέσων για την ανάπτυξη των γνώσεων τους πάνω στις ΤΠΕ.

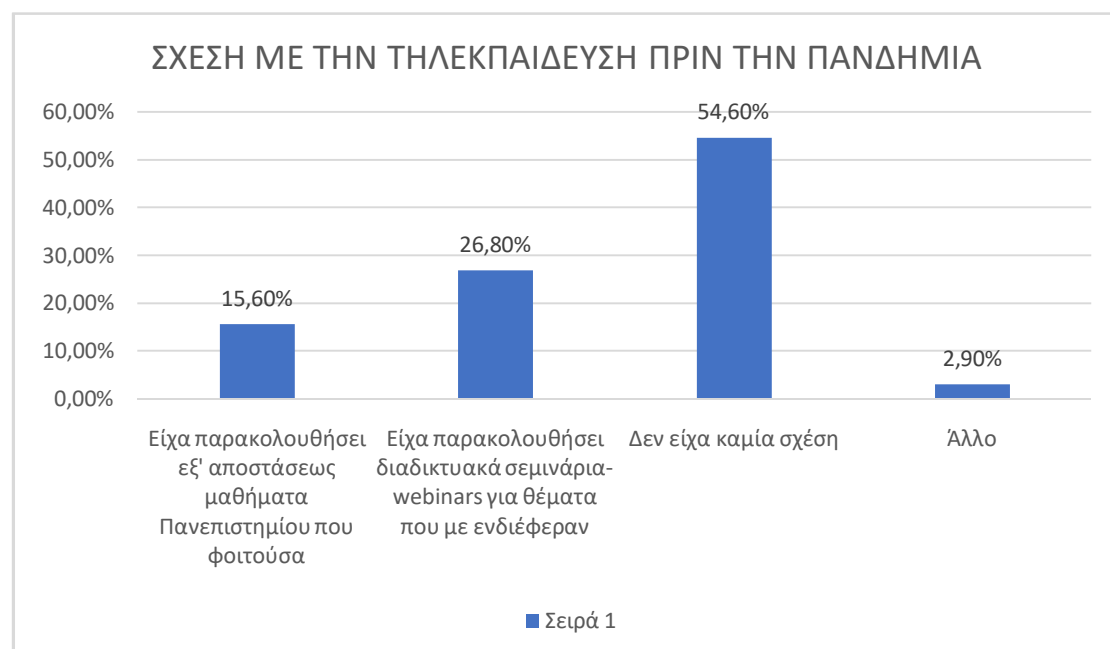
Πίνακας 1. Μέσοι όροι και τυπικές αποκλίσεις των εκπαιδευτικών για τις γνώσεις τους αναφορικά με διάφορα εργαλεία των ΤΠΕ

	Μ.Ο	Τ.Α
Γνωρίζω να επεξεργάζομαι έγγραφα	4,24	,86
Χρησιμοποιώ το PowerPoint (ή παρόμοια εφαρμογή) για εκπαιδευτικές παρουσιάσεις στους μαθητές	3,41	1,39
Έχω blog (ιστοσελίδα) όπου αναρτώ εκπαιδευτικό υλικό	1,92	1,46
Χρησιμοποιώ εφαρμογές (quiz, liveworksheets, hotpotatoesκ.τ.λ) για τη δημιουργία ψηφιακών ασκήσεων	2,48	1,38

Δημιουργώ ερωτηματολόγια (π.χ. Google forms) για εκπαιδευτική χρήση.	2,26	1,40
Χρησιμοποιώ cloud υπηρεσία ή e-mail για να διαμοιράζω υλικό στους μαθητές μου	3,13	1,48
Σχεδιάζω το μάθημα ή δημιουργώ	3,01	1,37
Ενημερώνομαι μέσω email μου για τις εκπαιδευτικές και τις διοικητικές εγκυκλίους και έγγραφα που αποστέλλονται από εκπαιδευτικούς φορείς (Διεύθυνση Σχολείου, Διεύθυνση Εκπαίδευσης, Υπουργείο)	4,61	,83

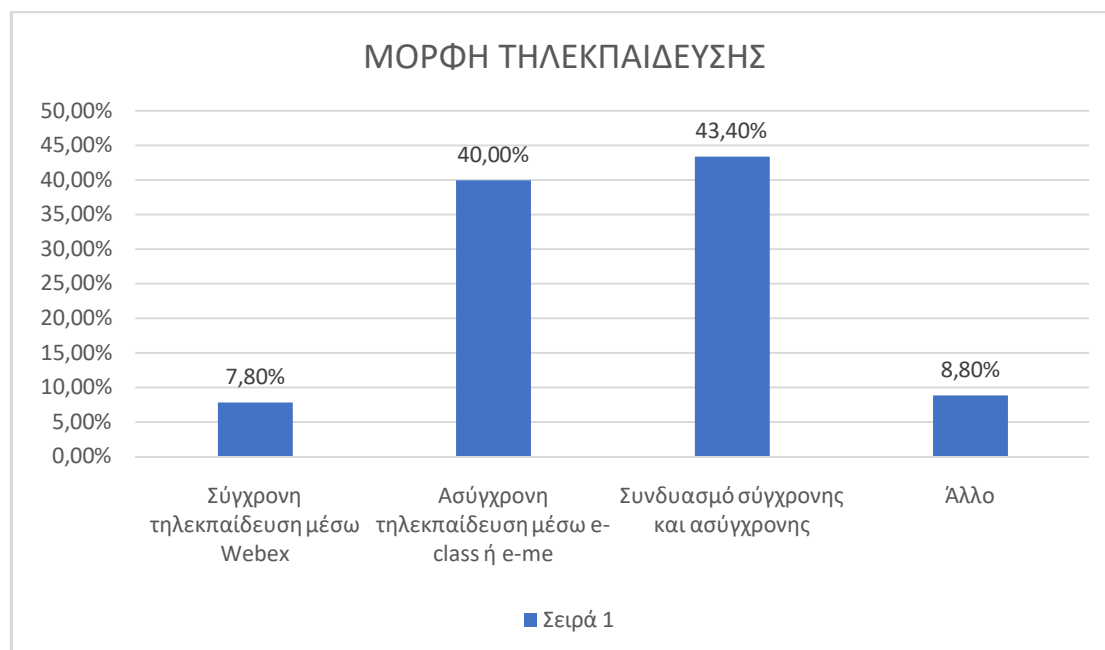
Ο Πίνακας 1 παρουσιάζει τους μέσους όρους και τις τυπικές αποκλίσεις των απαντήσεων των εκπαιδευτικών σχετικά με τις γνώσεις τους πάνω σε διάφορα εργαλεία ΤΠΕ. Όπως φαίνεται στον Πίνακα οι εκπαιδευτικοί φαίνεται πως γνωρίζουν σε αρκετά καλό βαθμό να επεξεργάζονται έγγραφα και να ενημερώνονται μέσω e-mail για τις διοικητικές εξελίξεις που τους αφορούν. Σε μέτριο βαθμό χρησιμοποιούν άλλες εφαρμογές όπως, powerpoint, cloud και σχεδιασμό διαδικτυακών μαθημάτων. Τέλος, σε πολύ μικρό βαθμό έχουν ιστοσελίδες, δημιουργούν ερωτηματολόγια και χρησιμοποιούν εφαρμογές, όπως quiz, liveworksheets και hotpotatoes.

6.2 Τηλεκπαίδευση-Εξ' αποστάσεως εκπαίδευση- Γενικές στάσεις εκπαιδευτικών

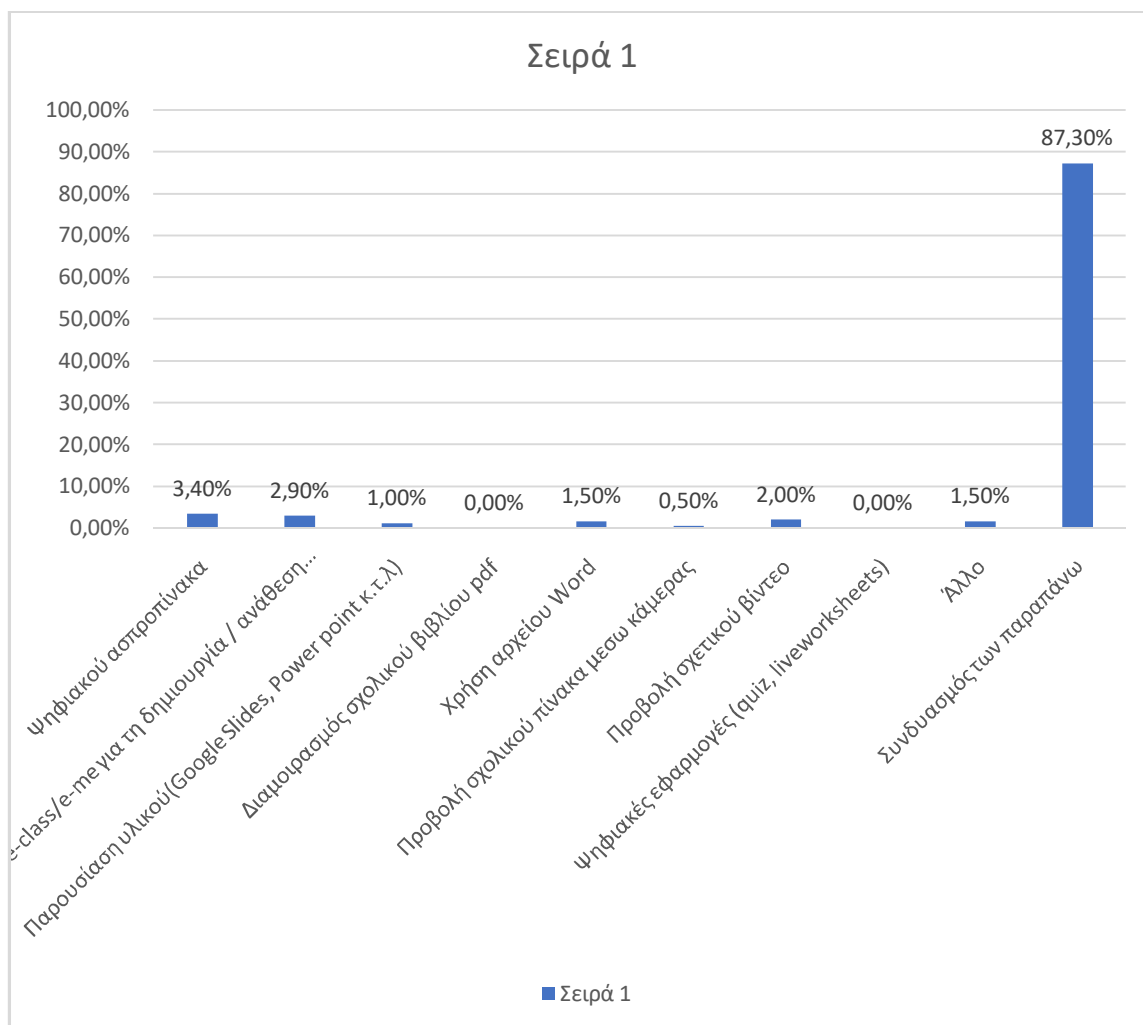
Γράφημα 9. Ποσοστά σχέσης των εκπαιδευτικών με την τηλεκπαίδευση, πριν εισαχθεί στην Πρωτοβάθμια εκπαίδευση λόγω της πανδημίας

Στο γράφημα 9 αποτυπώνονται τα ποσοστά της σχέσης που είχαν οι εκπαιδευτικοί με την τηλεεκπαίδευση πριν την εποχή της πανδημίας. Όπως φαίνεται και στο γράφημα, το 54,60% των εκπαιδευτικών δήλωσαν που δεν είχαν καμία σχέση. Επιπρόσθετα, ένα ποσοστό της τάξης του 26,80% δήλωσε πως είχε παρακολουθήσει διαδικτυακά σεμινάρια μέσω της μορφής της τηλεεκπαίδευσης. Τέλος, ένα ποσοστό στο 15,60% των εκπαιδευτικών δήλωσε πως μέσω της μορφής της τηλεεκπαίδευσης είχε παρακολουθήσει εξ' αποστάσεως πανεπιστημιακά μαθήματα.

Γράφημα 10. Ποσοστά επιλογής της μορφής της τηλεεκπαίδευσης κατά το πρώτο κύμα της πανδημίας

Στο γράφημα 10 παρουσιάζονται τα ποσοστά επιλογής της μορφής τηλεεκπαίδευσης των εκπαιδευτικών κατά το πρώτο κύμα της πανδημίας. Όπως φαίνεται στο γράφημα 10 η πλειοψηφία των εκπαιδευτικών σε ποσοστό 43,40% χρησιμοποίησε τη μικτή μορφή της εξ'αποστάσεως εκπαίδευσης. Σε παρεμφερή όμως ποσοστό της τάξης του 40% οι εκπαιδευτικοί χρησιμοποίησαν μόνο την ασύγχρονη μορφή. Τέλος, σε ένα ποσοστό του 7,80% των εκπαιδευτικών έγινε χρήση της σύγχρονης τηλεεκπαίδευσης.

Γράφημα 11. Ποσοστά επιλογής εργαλείων ΤΠΕ κατά το δεύτερο κύμα της πανδημίας

Το γράφημα 11 παρουσιάζει τα ποσοστά επιλογής διάφορων εργαλείων ΤΠΕ που έγινε από τους εκπαιδευτικούς κατά τη δεύτερη φάση της πανδημίας. Φαίνεται πως οι εκπαιδευτικοί σε μεγάλο βαθμό (87,30%) χρησιμοποίησαν μια ποικιλία εργαλείων για να εμπλουτίσουν το μάθημα τους.

Πίνακας 2. Μέσοι όροι και τυπικές αποκλίσεις των εκπαιδευτικών σχετικά με την επιλογή τηλεκαίτευσης για διάφορους λόγους

	Μ.Ο	Τ.Α
Ενσωμάτωση Σύγχρονης Τηλεκπαίδευσης σε περιπτώσεις που δεν είναι εφικτή η φυσική παρουσία (π.χ. για ιατρικούς λόγους, ασθένεια).	2,74	1,41
Αξιοποίηση Σύγχρονης Τηλεκπαίδευσης σε Δημοτικά Σχολεία σε έκτακτες συνθήκες ανωτέρας βίας, όπως μια πανδημία.	3,69	1,15

Τα Δημοτικά Σχολεία δεν μπορούν να παρέχουν Τηλεκπαίδευση 2,59 1,26
αφού δεν είναι εφικτή η αλληλεπίδραση εκπαιδευτικού
και μαθητών.

Ο Πίνακας 2 παρουσιάζει τους μέσους όρους και τις τυπικές αποκλίσεις των απόψεων των εκπαιδευτικών σχετικά με τη μελλοντική χρήση της τηλεκπαίδευσης. Φαίνεται πως οι εκπαιδευτικοί συμφωνούν σε μέτριο βαθμό να αξιοποιηθεί στο μέλλον ξανά η τηλεκπαίδευση για έκτακτους λόγους, όπως είναι η περίπτωση της πανδημίας. Σε μικρότερο βαθμό οι εκπαιδευτικοί συμφωνούν πως η χρήση της τηλεκπαίδευσης είναι μια λύση σε περιπτώσεις ασθενείας των μαθητών. Τέλος, σε μικρό βαθμό οι εκπαιδευτικοί θεωρούν πως δεν πρέπει να παρέχεται η τηλεκπαίδευση, καθώς δεν μπορεί να εξασφαλιστεί η αλληλεπίδραση των μαθητών.

6.3 Ετοιμότητα των εκπαιδευτικών κατά τη μετάβαση από τη δια ζώσης εκπαίδευση στην εξ' αποστάσεως διδασκαλία

Πίνακας 3. Μέσοι όροι και τυπικές αποκλίσεις της ετοιμότητας των εκπαιδευτικών

	M.O	T.A
Στην αρχή της τηλεκπαίδευσης αμφέβαλλα για την αποτελεσματικότητά μου	3,08	1,18
Ο χρόνος σχεδιασμού και προετοιμασίας του νέου μαθήματος ήταν αυξημένος	3,96	1,0
Τα τεχνικά προβλήματα που δημιουργούνταν (σύνδεση, ήχος κ.α) στην τηλεκπαίδευση με αποθάρρυναν	3,19	1,1
Ο χρόνος της εξ αποστάσεως διδασκαλίας ήταν περιορισμένος.	3,49	1,12
Πιεζόμουν χρονικά να καλύψω την τρέχουσα ύλη.	3,11	1,24
Αναδιαμόρφωνα την ημερήσια ύλη σύμφωνα με τις ανάγκες των μαθητών.	3,95	,88
Λόγω φόρτου εργασίας, μειώθηκε ο προσωπικός ελεύθερος χρόνος.	3,61	1,2
Είχα μεγαλύτερη ανησυχία όσον αφορά τις επιδόσεις των μαθητών.	3,79	1,09
Η ανατροφοδότηση ήταν πιο απαιτητική και χρονοβόρα.	3,90	1,00
Όσο περνούσε ο καιρός ένιωθα όλο και πιο σίγουρος-η για την αποτελεσματικότητά μου στην Τηλεκπαίδευση.	3,57	1,03

Ο Πίνακας 3 παρουσιάζει τους μέσους όρους και τις τυπικές αποκλίσεις της ετοιμότητας των εκπαιδευτικών για τη μετάβαση τους από τη δια ζώσης εκπαίδευση στην εξ' αποστάσεως διδασκαλία από διάφορες οπτικές πλευρές. Φαίνεται πως στην αρχή της τηλεεκπαίδευσης οι εκπαιδευτικοί αμφέβαλαν για την αποτελεσματικότητα τους σε μέτριο βαθμό. Επίσης, οι εκπαιδευτικοί τείνουν να δηλώνουν σε σχετικά μεγάλο βαθμό πως ο χρόνος σχεδιασμού και προετοιμασίας του μαθήματος ήταν μια χρονοβόρα διαδικασία, πως καθημερινά γινόταν αναδιαμόρφωση τους μαθήματος με βάση τις ανάγκες των μαθητών, πως η ανατροφοδότηση ήταν μια χρονοβόρα διαδικασία και πως υπήρχε μεγάλη ανησυχία για τις επιδόσεις των μαθητών. Επίσης, οι εκπαιδευτικοί σε μέτριο βαθμό τείνουν να δηλώνουν πως τα τεχνικά προβλήματα της τηλεεκπαίδευσης τους αποθάρρυναν, πως η διάρκεια της τηλεεκπαίδευσης ήταν περιορισμένη, πως ένιωθαν πίεση για να καλύψουν την ύλη, πως είχε μειωθεί ο προσωπικός ελεύθερος χρόνος και πως όσο περνούσε ο καιρός ένιωθαν πιο αποτελεσματικοί.

6.4 Αποτίμηση της εμπειρίας των εκπαιδευτικών για την εξ' αποστάσεως εκπαίδευση
Πίνακας 4. Μέσοι όροι και τυπικές αποκλίσεις της εμπειρίας των εκπαιδευτικών

	M.O	T.A
Πλέον έχω εξοικειωθεί με την Τηλεκπαίδευση και μπορώ να ανταπεξέλθω σε αυτήν εφόσον απαιτηθεί.	3,74	,89
Η διεξαγωγή της Τηλεκπαίδευσης στα Δημοτικά Σχολεία ήταν εποικοδομητική με θετικά αποτελέσματα.	2,64	1,06
Στο μέλλον αν είναι νομικά εφικτό θα υιοθετούσα ένα υβριδικό μοντέλο Δια ζώσης κι Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.	1,96	1,13
Τα διαδικτυακά μαθήματα προάγουν την επικοινωνία μεταξύ εκπαιδευτικού και μαθητών και μεταξύ των μαθητών.	1,86	,91
Οι ΤΠΕ προσφέρουν πολλές δυνατότητες αξιοποίησης του εκπαιδευτικού περιεχομένου.	3,92	,94
Οι ΤΠΕ βελτιώνουν την ποιότητα της εκπαιδευτικής διαδικασίας και τη δυναμική διάχυση της γνώσης.	3,48	1,08
Η εξ αποστάσεως εκπαίδευση συμβάλλει στην ενεργοποίηση του ενδιαφέροντος και της συμμετοχής του μαθητή.	2,09	,99

Η διδασκαλία στην τάξη με φυσική παρουσία ενισχύει την κοινωνικοποίηση των παιδιών και αντίθετα η εξ αποστάσεως την 4,37 ,94 υπονομεύει.

Η Τηλεκπαίδευση μέσω της αξιοποίησης των ΤΠΕ μπορεί να εμπλουτίσει και να αναβαθμίσει την εκπαιδευτική διαδικασία, ώστε να οδηγήσει τους μαθητές στη δημιουργική ένταξή τους σε έναν ταχύτατα μεταβαλλόμενο 2,96 1,15 κόσμο.

Ο Πίνακας 4 παρουσιάζει τους μέσους όρους και τις τυπικές αποκλίσεις διάφορων διαστάσεων σχετικά με την αποτίμηση των εκπαιδευτικών ως προς την τηλεκπαίδευση. Οι εκπαιδευτικοί φαίνεται να δηλώνουν σε μέτριο βαθμό πως η εμπειρία με την τηλεκπαίδευση αφενός τους εξοικείωσε με τις Νέες Τεχνολογίες και αφετέρου δηλώνουν πως οι ΤΠΕ αναβαθμίζουν την εκπαιδευτική διαδικασία. Από την άλλη μεριά, οι εκπαιδευτικοί φαίνεται πως δεν θεωρούν πως η εξ' αποστάσεως διδασκαλία μπορεί να θεωρηθεί μια σωστή επιλογή. Ειδικότερα, οι εκπαιδευτικοί δήλωσαν πως η τηλεκπαίδευση ενεργοποίησε σε μικρό βαθμό το ενδιαφέρον των μαθητών και την επικοινωνία μεταξύ τους. Επίσης, οι εκπαιδευτικοί σε αρκετά μικρό βαθμό θα χρησιμοποιούσαν το υβριδικό μοντέλο εκπαίδευσης στο μέλλον (δια ζώσης και εξ' αποστάσεως), καθώς φαίνεται να δηλώνουν σε μεγάλο βαθμό πως η δια ζώσης διδασκαλία ενισχύει την κοινωνικοποίηση των μαθητών, κάτι το οποίο δεν συμβαίνει με την εξ' αποστάσεως εκπαίδευση.

6.5 Επίδραση του μορφωτικού επιπέδου και της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών στις ΤΠΕ ως προς την ετοιμότητα και την αποτίμηση της εμπειρίας τους για την εξ' αποστάσεως εκπαίδευση

Πίνακας 5. Μέσοι όροι, τυπικές αποκλίσεις, Anovat-test και στατιστική σημαντικότητα ως προς την επίδραση του μορφωτικού επιπέδου στην ετοιμότητα των εκπαιδευτικών για την τηλεκπαίδευση

			Βασικό πτυχίο ΑΕΙ		Μεταπτυχιακό		Διδακτορικό		F	p
			M.O	T.A	M.O	T.A	M.O	T.A		
Στην	αρχή	της	3,16	1,19	3,01	1,17	2,92	1,18	,48	,62
τηλεκπαίδευσης αμφέβαλλα										

για την αποτελεσματικότητά μου									
Ο χρόνος σχεδιασμού και προετοιμασίας του νέου μαθήματος ήταν αυξημένος	3,98	,96	3,89	1,12	4,25	,62	,71	,49	
Τα τεχνικά προβλήματα που δημιουργούνταν (σύνδεση, ήχος κ.α) στην τηλεκπαίδευση με αποθάρρυναν	3,27	1,14	3,11	1,23	3,17	1,34	,46	,63	
Ο χρόνος της εξ αποστάσεως διδασκαλίας ήταν περιορισμένος.	3,65	1,10	3,31	1,18	3,58	,67	2,27	,11	
Πιεζόμουν χρονικά να καλύψω την τρέχουσα ύλη.	3,30	1,20	2,88	1,26	3,25	1,02	2,99	,05	
Αναδιαμόρφωνα την ημερήσια ύλη σύμφωνα με τις ανάγκες των μαθητών.	3,92	,89	3,93	,89	4,25	,62	,77	,46	
Λόγω φόρτου εργασίας, μειώθηκε ο προσωπικός ελεύθερος χρόνος.	3,60	1,20	3,60	1,32	3,75	,97	,08	,92	
Είχα μεγαλύτερη ανησυχία όσον αφορά τις επιδόσεις των μαθητών.	3,84	1,03	3,69	1,19	4,00	,73	,71	,50	
Η ανατροφοδότηση ήταν πιο απαιτητική και χρονοβόρα.	3,95	,88	3,86	1,15	4,00	,74	,26	,77	
Όσο περνούσε ο καιρός ένιωθα όλο και πιο σίγουρος-η για την αποτελεσματικότητά μου στην Τηλεκπαίδευση.	3,51	,99	3,60	1,05	3,83	1,27	,61	,55	

Προκειμένου να διερευνηθεί η πιθανή επίδραση του μορφωτικού επιπέδου των εκπαιδευτικών στην ετοιμότητα των εκπαιδευτικών από τη μετάβαση από τη διαζώσης εκπαίδευσης στην εξ' αποστάσεως πραγματοποιήθηκε ανάλυση διακύμανσης μονής κατεύθυνσης (Α-Anova). Η στατιστική ανάλυση έδειξε πως υπήρξε στατιστικά σημαντική επίδραση του μορφωτικού επιπέδου ως προς την διάσταση «Πιεζόμουν χρονικά να καλύψω την τρέχουσα ύλη». Για να διερευνηθεί μεταξύ ποιων επιπέδων μόρφωσης παρατηρήθηκε διαφορά επιλέχθηκε διόρθωση Bonferroni. Τα αποτελέσματα έδειξαν πως οι κάτοχοι βασικού επιπέδου σπουδών AEI πείστηκαν να καλύψουν την ύλη σε σχέση με τους κατόχους μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών.

Πίνακας 6. Μέσοι όροι, τυπικές αποκλίσεις, Anova t-test και στατιστική σημαντικότητα ως προς την επίδραση της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών στην ετοιμότητα των εκπαιδευτικών για την τηλεκπαίδευση

	ΤΠΕ Α' Επίπεδο		ΤΠΕ Β1 Επίπεδο, χωρίς εξετάσεις		ΤΠΕ Β1 Επίπεδο		ΤΠΕ Β2 Επίπεδο, χωρίς εξετάσεις		ΤΠΕ Β2 Επίπεδο		Δεν έχω κάποια επιμόρφωση		F	p
	M.O	T.A	M.O	T.A	M.O	T.A	M.O	T.A	M.O	T.A	M.O	T.A		
Στην αρχή της τηλεκπαίδευσης	3,41	1,17	3,14	1,17	2,73	1,16	2,28	1,60	2,80	,97	3,14	1,25	2,52	,03
αμφέβαλλα για την αποτελεσματικότητά μου														
Ο χρόνος σχεδιασμού και προετοιμασίας του νέου μαθήματος ήταν αυξημένος	4,00	,90	4,26	,90	3,87	,92	4,14	,69	4,00	1,03	3,69	1,24	1,26	,28
Τα τεχνικά προβλήματα που δημιουργούνταν (σύνδεση, ήχος κ.α) στην τηλεκπαίδευση με αποθάρρυναν	3,10	1,18	3,18	1,15	3,13	1,36	2,85	1,34	3,12	1,19	3,46	1,18	,69	,63
Ο χρόνος της εξ αποστάσεως διδασκαλίας ήταν περιορισμένος.	3,55	1,17	3,81	,96	3,26	,88	3,43	1,27	3,46	1,18	3,35	1,13	,75	,58

Πιεζόμενοι χρονικά να καλύψω την τρέχουσα ύλη.	2,95	1,26	3,56	1,08	3,40	1,06	2,57	1,51	3,12	1,17	3,04	1,32	1,38	,23
Αναδιαμόρφωνα την ημερήσια ύλη σύμφωνα με τις ανάγκες των μαθητών.	3,97	,88	4,04	,76	3,87	,83	4,00	1,00	4,08	,75	3,75	1,04	,81	,55
Λόγω φόρτου εργασίας, μειώθηκε ο προσωπικός ελεύθερος χρόνος.	3,40	1,20	3,92	1,07	3,53	1,24	3,71	1,11	4,02	1,08	3,27	1,44	2,62	,03
Είχα μεγαλύτερη ανησυχία όσον αφορά τις επιδόσεις των μαθητών.	3,74	1,16	4,04	,81	3,67	1,17	3,28	,76	3,92	1,02	3,67	1,20	,90	,48
Η ανατροφοδότηση ήταν πιο απαιτητική και χρονοβόρα.	3,85	1,06	4,03	1,06	3,67	1,11	3,71	,76	4,12	,82	3,81	1,06	,90	,49
Όσο περνούσε ο καιρός ένιωθα όλο και πιο σίγουρος-η για την αποτελεσματικότητά μου στην Τηλεκπαίδευση.	3,45	1,03	3,56	,93	3,40	1,06	3,86	,69	3,82	1,02	3,47	1,13	1,00	,41

Προκειμένου να διερευνηθεί η πιθανή επίδραση της επιμόρφωσης μέσω ΕΣΠΑ των εκπαιδευτικών στην ετοιμότητα τους κατά τη μετάβαση από τη δια ζώσης εκπαίδευσης στην εξ' αποστάσεως πραγματοποιήθηκε ανάλυση διακύμανσης μονής κατεύθυνσης (A-Anova). Η στατιστική ανάλυση έδειξε πως υπήρξε στατιστικά σημαντική επίδραση της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών ως προς τη διάσταση «Στην αρχή της τηλεκπαίδευσης αμφέβαλλα για την αποτελεσματικότητά μου» και τη διάσταση «Λόγω φόρτου εργασίας, μειώθηκε ο προσωπικός ελεύθερος χρόνος». Για να διερευνηθεί μεταξύ ειδών επιμόρφωσης παρατηρήθηκε διαφορά επιλέχθηκε διόρθωση Bonferroni. Τα αποτελέσματα δεν έδειξαν στατιστικά σημαντικές διαφοροποιήσεις μεταξύ των ζευγών.

Πίνακας 7. Μέσοι όροι, τυπικές αποκλίσεις, Anovat-test και στατιστική σημαντικότητα ως προς την επίδραση του μορφωτικού επίπεδου στην αποτίμηση της εμπειρίας των εκπαιδευτικών για την τηλεκπαίδευση

	Βασικό πτυχίο ΑΕΙ	Μεταπτυχιακό	Διδακτορικό	F	p
--	----------------------	--------------	-------------	---	---

	M.O	T.A	M.O	T.A	M.O	T.A			
Πλέον έχω εξοικειωθεί με την Τηλεκπαίδευση και μπορώ να ανταπεξέλθω σε αυτήν εφόσον απαιτηθεί.	3,63	,83	3,80	,93	4,25	,96	3,04	,05	
Η διεξαγωγή της Τηλεκπαίδευσης στα Δημοτικά Σχολεία ήταν εποικοδομητική με θετικά αποτελέσματα.	2,55	,98	2,65	1,06	3,33	1,56	2,98	,05	
Στο μέλλον αν είναι νομικά εφικτό θα υιοθετούσα ένα υβριδικό μοντέλο Διαζώσης κι Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.	1,87	1,08	1,99	1,15	2,58	1,38	2,16	,12	
Τα διαδικτυακά μαθήματα προάγουν την επικοινωνία μεταξύ εκπαιδευτικού και μαθητών και μεταξύ των μαθητών.	1,75	,80	1,98	,1,00	1,92	,1,00	1,48	,23	
Οι ΤΠΕ προσφέρουν πολλές δυνατότητες αξιοποίησης του εκπαιδευτικού περιεχομένου.	3,71	1,00	4,08	,84	4,50	,67	6,48	,00	
Οι ΤΠΕ βελτιώνουν την ποιότητα της εκπαιδευτικής διαδικασίας και τη δυναμική διάχυση της γνώσης.	3,25	1,11	3,63	1,01	4,25	,62	6,59	,00	
Η εξ αποστάσεως εκπαίδευση συμβάλλει στην ενεργοποίηση του	2,05	,97	2,11	1,03	2,17	1,03	,13	,87	

ενδιαφέροντος και της

συμμετοχής του μαθητή.

Η διδασκαλία στην τάξη με 4,38 ,95 4,35 ,95 4,42 ,79 ,04 ,96

φυσική παρουσία ενισχύει

την κοινωνικοποίηση των

παιδιών και αντίθετα η εξ

αποστάσεως την

υπονομεύει.

2,78 1,06 3,12 1,18 3,17 1,53 2,29 ,10

Προκειμένου να διερευνηθεί η πιθανή επίδραση του μορφωτικού επιπέδου των εκπαιδευτικών στην αξιολόγηση της εμπειρίας τους μετά την ολοκλήρωση της τηλεκπαίδευσης πραγματοποιήθηκε ανάλυση διακύμανσης μονής κατεύθυνσης (Α-Ανοva). Η στατιστική ανάλυση έδειξε πως υπήρξε στατιστικά σημαντική επίδραση του μορφωτικού επιπέδου ως προς τις διαστάσεις «Πλέον έχω εξοικειωθεί με την Τηλεκπαίδευση και μπορώ να ανταπεξέλθω σε αυτήν εφόσον απαιτηθεί», «Η διεξαγωγή της Τηλεκπαίδευσης στα Δημοτικά Σχολεία ήταν εποικοδομητική με θετικά αποτελέσματα», «Οι ΤΠΕ προσφέρουν πολλές δυνατότητες αξιοποίησης του εκπαιδευτικού περιεχομένου» και «Οι ΤΠΕ βελτιώνουν την ποιότητα της εκπαιδευτικής διαδικασίας και τη δυναμική διάχυση της γνώσης». Για να διερευνηθεί μεταξύ ποιων επιπέδων μόρφωσης παρατηρήθηκε διαφορά επιλέχθηκε διόρθωση Bonferroni. Τα αποτελέσματα έδειξαν πως ως προς τις δηλώσεις «Πλέον έχω εξοικειωθεί με την Τηλεκπαίδευση και μπορώ να ανταπεξέλθω σε αυτήν εφόσον απαιτηθεί» και «Η διεξαγωγή της Τηλεκπαίδευσης στα Δημοτικά Σχολεία ήταν εποικοδομητική με θετικά αποτελέσματα» οι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος είχαν πιο θετική στάση σε σχέση με τους κατόχους βασικού τίτλου σπουδών. Αναφορικά με τις άλλες δυο δηλώσεις, δηλαδή «Οι ΤΠΕ προσφέρουν πολλές δυνατότητες αξιοποίησης του εκπαιδευτικού περιεχομένου» και «Οι ΤΠΕ βελτιώνουν την ποιότητα της εκπαιδευτικής διαδικασίας και τη δυναμική διάχυση της γνώσης» οι κάτοχοι μεταπτυχιακού και διδακτορικού διπλώματος είχαν πιο θετικές στάσεις σε σχέση με τους κατόχους βασικού τίτλου σπουδών.

Πίνακας 8. Μέσοι όροι, τυπικές αποκλίσεις, Anovat-test και στατιστική σημαντικότητα ως προς την επίδραση της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών στην αποτίμηση της εμπειρίας των εκπαιδευτικών για την τηλεκαίτευση

		ΤΠΕ Α' Επίπεδο		ΤΠΕ Β1 Επίπεδο, χωρίς εξετάσεις		ΤΠΕ Β1 Επίπεδο		ΤΠΕ Β2 Επίπεδο, χωρίς εξετάσεις		ΤΠΕ Β2 Επίπεδο		Δεν έχω κάποια επιμόρφωση		F	p
		M.O	T.A	M.O	T.A	M.O	T.A	M.O	T.A	M.O	T.A	M.O	T.A		
Πλέον έχω εξοικειωθεί με την Τηλεκπαίδευση και μπορώ να ανταπεξέλθω σε αυτήν εφόσον απαιτηθεί.		3,55	,88	4,00	,88	3,53	,74	4,28	,76	4,04	,80	3,50	,95	3,70	,00
Η διεξαγωγή της Τηλεκπαίδευσης στα Δημοτικά Σχολεία ήταν εποικοδομητική με θετικά αποτελέσματα.		2,67	1,01	2,48	,98	2,47	1,13	2,85	1,21	3,02	1,25	2,31	,80	2,54	,03
Στο μέλλον αν είναι νομικά εφικτό θα υιοθετούσα ένα υβριδικό μοντέλο Δια ζώσης κι Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.		1,98	1,05	1,85	,91	2,00	1,25	1,87	1,46	2,12	1,27	1,85	1,15	,34	,88
Τα διαδικτυακά μαθήματα προάγουν την επικοινωνία μεταξύ εκπαιδευτικού και		1,95	,93	1,67	,88	2,00	1,13	1,71	,95	1,96	,93	1,75	,81	,72	,61

μαθητών και μεταξύ των μαθητών.																
Οι ΤΠΕ προσφέρουν πολλές δυνατότητες αξιοποίησης του εκπαιδευτικού περιεχομένου.	4,01	,87	3,74	1,13	3,87	,83	4,00	1,00	4,02	,87	3,79	1,03	,62	,68		
Οι ΤΠΕ βελτιώνουν την ποιότητα της εκπαιδευτικής διαδικασίας και τη δυναμική διάχυση της γνώσης.	3,55	,99	3,63	1,08	3,33	1,17	3,71	1,11	3,66	1,14	3,15	1,05	1,50	,19		
Η εξ αποστάσεως εκπαίδευση συμβάλλει στην ενεργοποίηση του ενδιαφέροντος και της συμμετοχής του μαθητή.	2,24	1,08	1,92	,78	2,13	,99	1,86	1,07	2,04	,88	2,04	1,11	,54	,75		
Η διδασκαλία στην τάξη με φυσική παρουσία ενισχύει την κοινωνικοποίηση των παιδιών και αντίθετα η εξ αποστάσεως την υπονομεύει.	4,29	1,08	4,41	,84	4,60	,63	3,57	1,27	4,52	,81	4,33	,93	1,57	,17		
	2,81	1,16	2,59	,88	3,13	1,55	3,00	1,29	3,16	1,13	3,06	1,11	1,20	,31		

Προκειμένου να διερευνηθεί η πιθανή επίδραση της επιμόρφωσης μέσω ΕΣΠΑ των εκπαιδευτικών στην αξιολόγηση της εμπειρίας τους για την τηλεεκπαίδευση πραγματοποιήθηκε ανάλυση διακύμανσης μονής κατεύθυνσης (Α-Ανοva). Η στατιστική ανάλυση έδειξε πως υπήρξε στατιστικά σημαντική επίδραση της εμπειρίας των εκπαιδευτικών ως προς τη διάσταση «Πλέον έχω εξοικειωθεί με

την Τηλεκπαίδευση και μπορώ να ανταπεξέλθω σε αυτήν εφόσον απαιτηθεί» και «Η διεξαγωγή της Τηλεκπαίδευσης στα Δημοτικά Σχολεία ήταν εποικοδομητική με θετικά αποτελέσματά». Για να διερευνηθεί μεταξύ ειδών επιμόρφωσης παρατηρήθηκε διαφορά επιλέχθηκε διόρθωση Bonferroni. Τα αποτελέσματα δεν έδειξαν στατιστικά σημαντικές διαφοροποιήσεις μεταξύ των ζευγών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Σκοπός της παρούσας εργασίας ήταν να εξεταστεί η ετοιμότητα των εκπαιδευτικών για την εφαρμογή της εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης και να αποτιμηθεί η εμπειρία τους για την τηλεκπαίδευση μετά την ολοκλήρωση της. Επιπλέον, μέσα από την παρούσα ερευνητική προσπάθεια επιχειρήθηκε να εξεταστεί αν το μορφωτικό επίπεδο και η επιμορφώσεις στις ΤΠΕ των εκπαιδευτικών επίδρασαν στην ετοιμότητα τους για την εφαρμογή της αιφνίδιας χρήσης της τηλεκπαίδευσης λόγω του κορονοϊού και στη στάση που διαμόρφωσαν για αυτό το εγχείρημα μετά το πέρας της εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης.

Ένα από το καίρια ερευνητικά ερωτήματα της παρούσας εργασίας ήταν ο βαθμός ετοιμότητας των εκπαιδευτικών κατά τη φάση μετάβασης τους από τη διαζώσης εκπαίδευση στην εξ' αποστάσεως. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα φάνηκε πως το επίπεδο ετοιμότητας των εκπαιδευτικών κυμάνθηκε σε μέτρια επίπεδα. Παρόμοια αποτελέσματα προέκυψαν και από την έρευνα των Kostas, Berdeklis&Sofos (2021). Οι ίδιοι σύμφωνα με τις δηλώσεις τους ανέφεραν πως ο χρόνος σχεδιασμού και προετοιμασίας του μαθήματος και η ανατροφοδότηση προς τους μαθητές ήταν χρονοβόρες διαδικασίες. Επιπλέον, οι εκπαιδευτικοί ανέφεραν πως σε μέτριο βαθμό η ετοιμότητα τους επηρεάστηκε από τα τεχνικά προβλήματα σύνδεσης, από την κάλυψη της ύλης και από τη μείωση του ελεύθερου χρόνου που διέθεταν. Σε αντίστοιχα ερευνητικά πορίσματα κατέληξε και η έρευνα του Whalen (2020) όπου οι εκπαιδευτικοί δήλωσαν πως η προετοιμασία για την κάλυψη της ύλης επηρέαζε την ετοιμότητα τους και πως τα προβλήματα της σύνδεσης δημιουργούσαν εμπόδια για την εφαρμογή ενός ποιοτικού μαθήματος.

Το δεύτερο ερευνητικό ερώτημα της παρούσας μελέτης αφορούσε την αποτίμηση της εμπειρίας των εκπαιδευτικών αναφορικά με το εγχείρημα της εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης. Η γενική στάση των εκπαιδευτικών απέναντι στην τηλεκπαίδευση ήταν ουδέτερη. Οι ίδιοι δήλωσαν πως η εξοικείωση τους με τις Νέες Τεχνολογίες και η αναβάθμιση που προσφέρουν στην εκπαιδευτική διαδικασία κυμαίνεται σε μέτριο βαθμό. Επιπλέον, οι ίδιοι δήλωσαν πως η τηλεκπαίδευση δεν μπορεί να αποτελέσει μια ορθή επιλογή, καθώς ένα πολύ μικρό μέρος των μαθητών ενεργοποιήθηκε για να συμμετέχει στο διαδικτυακό μάθημα. Σε παρόμοια αποτελέσματα κατέληξε και η έρευνες των Hassan, Tabasum&Hussain (2020), σύμφωνα με την οποία η απουσία της ανθρώπινης επικοινωνίας αποτελούσαν

τροχοπέδη για την εξέλιξη της εκπαιδευτικής διαδικασίας την περίοδο της τηλεεκπαίδευσης. Αντίστοιχα και στην έρευνα του Lucisano (2020) οι εκπαιδευτικοί δήλωσαν πως η μάθηση είναι συνώνυμη έννοια με την αλληλεπίδραση και με την επικοινωνία, κάτι το οποίο ήταν δύσκολο να επιτευχθεί μέσα από την τηλεεκπαίδευση. Τέλος, οι εκπαιδευτικοί δήλωσαν πως σε πολύ μικρό βαθμό θα χρησιμοποιούσαν το υβριδικό μοντέλο εκπαίδευσης, καθώς θεωρούν τη δια ζώσης εκπαίδευση αναντικατάστατη. Σε αντίστοιχο παράδειγμα κατέληξε και η έρευνα των Σταχτέα και Σταχτέα (2020) όπου οι εκπαιδευτικοί ήταν αντίθετοι στην ενσωμάτωση της εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης στη δια ζώσης εκπαιδευτική διαδικασία.

Ένα ακόμα ενδιαφέρον εύρημα της παρούσας εργασίας αφορούσε στο ερευνητικό ερώτημα «Το μορφωτικό επίπεδο των εκπαιδευτικών επιδρά στην ετοιμότητα τους για την εφαρμογή της τηλεεκπαίδευσης και στη συνολική αποτίμηση της εμπειρίας τους μετά το τέλος της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης;». Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της παρούσας φάνηκε πως ως προς την ετοιμότητα, οι εκπαιδευτικοί που κατείχαν βασικό πτυχίο σπουδών δυσκολεύτηκαν περισσότερο να καλύψουν την ύλη σε σχέση με τους εκπαιδευτικούς που είχαν μεταπτυχιακό δίπλωμα σπουδών. Αναφορικά με την επίδραση του μορφωτικού επιπέδου στην αποτίμηση της εμπειρίας των εκπαιδευτικών φάνηκε πως οι εκπαιδευτικοί που κατείχαν διδακτορικό δίπλωμα σπουδών είχαν πιο θετική στάση σε σχέση με τους εκπαιδευτικούς που είχαν βασικό πτυχίο ως προς τις εξής δηλώσεις: α) «Πλέον έχω εξοικειωθεί με την Τηλεκπαίδευση και μπορώ να ανταπεξέλθω σε αυτήν εφόσον απαιτηθεί» και β) «Η διεξαγωγή της Τηλεκπαίδευσης στα Δημοτικά Σχολεία ήταν εποικοδομητική με θετικά αποτελέσματα». Επιπλέον, ως προς τις δηλώσεις «Οι ΤΠΕ προσφέρουν πολλές δυνατότητες αξιοποίησης του εκπαιδευτικού περιεχομένου» και «Οι ΤΠΕ βελτιώνουν την ποιότητα της εκπαιδευτικής διαδικασίας και τη δυναμική διάχυση της γνώσης» φάνηκε πως οι κάτοχοι μεταπτυχιακού και διδακτορικού διπλώματος είχαν πιο θετικές στάσεις σε σχέση με τους κατόχους βασικού τίτλου σπουδών. Στην έρευνα των Kostas, Berdeklis&Sofos (2021) παρατηρήθηκε πως οι εκπαιδευτικοί με ανώτερα ακαδημαϊκά προσόντα είχαν καλύτερα επίπεδα ετοιμότητα και πιο θετικές στάσεις απέναντι στο εγχείρημα της τηλεεκπαίδευσης σε σχέση με τους εκπαιδευτικούς με βασικό πτυχίο.

Αναφορικά με την επίδραση της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών ως προς την ετοιμότητα τους για τη χρήση της τηλεεκπαίδευσης και για τη συνολική τους

αποτίμηση για την εμπειρία που αποκόμισαν δεν φάνηκε να υπάρχει κάποια στατιστικά σημαντική επίδραση της επιμόρφωσης. Παρόλο που το συνολικό μοντέλο εμφάνιζε στατιστική σημαντικότητα, δεν εντοπίστηκαν οι επιμέρους στατιστικά σημαντικές διαφορές μεταξύ των ζευγών.

Αναμφισβήτητα, η περίοδος της τηλεκπαίδευσης για ολόκληρη την εκπαιδευτική κοινότητα ήταν ένα δύσκολο εγχείρημα. Η πολιτεία της Ελλάδας δεν είχε προετοιμαστεί κατάλληλα για αυτού του τύπου τις συνθήκες και ως εκ τούτου όλο το βάρος έπεσε στους εκπαιδευτικούς. Τα πορίσματα της παρούσας μελέτης αλλά και άλλων παρεμφερών εργασιών μπορούν να αποτελέσουν σημεία αναφοράς για τον μελλοντικό σχεδιασμό συστημάτων τηλεκπαίδευσης. Επιπλέον, οι εκπαιδευτικοί μετά το πέρας της μακροσκελούς διάρκειας της τηλεκπαίδευσης μπορεί μεν να αποκόμισαν νέες γνώσεις πάνω στις Νέες Τεχνολογίες, αλλά η μετέπειτα επιμόρφωσή τους θα πρέπει να βρίσκεται υψηλά στην πολιτική ατζέντα του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων. Ίσως, θα ήταν αρκετά ωφέλιμο να πραγματοποιηθούν στο άμεσο μέλλον έρευνες που να εστιάζουν στους τρόπους επιμόρφωσης που προτιμούν οι εκπαιδευτικοί και στα εργαλεία εκείνα που θα τους βοηθήσουν να δημιουργούν πιο γρήγορα και εύκολα τα διαδικτυακά τους μαθήματα. Οι απόψεις των εκπαιδευτικών δεν θα πρέπει μόνο να περιορίζονται στην αποτίμηση της εμπειρίας μετά το τέλος μιας συνθήκης, αλλά θα πρέπει να συλλέγονται δεδομένα αναφορικά με το τι προσδοκούν και με ποιο τρόπο από την υπηρεσία τους, δηλαδή από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Το ερευνητικό ενδιαφέρον σχετικά με την ετοιμότητα των εκπαιδευτικών την περίοδο της πανδημίας μπορεί να δια φωτίσει διάφορους παράγοντες που παίζουν σημαντικό ρόλο στην ολόπλευρη ενδυνάμωση των εκπαιδευτικών συστημάτων. Λόγω της πανδημίας δόθηκε η ευκαιρία να δια φωτιστούν πλεονεκτήματα και αδυναμίες των εκπαιδευτικών συστημάτων σχετικά με τη χρήση των νέων τεχνολογιών (Penna, Stara&Rose, 2009).

Επιπλέον, η έκταση χρήσης της εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης έφερε στην επιφάνεια την ανάγκη για την επιμόρφωση του εκπαιδευτικού προσωπικού σχετικά με τη χρήση της τεχνολογίας υπό το πρίσμα της Παιδαγωγικής επιστήμης (Unesco, 2020). Ειδικότερα, οι στάσεις των εκπαιδευτικών απέναντι στην εξ' αποστάσεως εκπαίδευση, η απόκτηση τεχνολογικών δεξιοτήτων, η ευρύτερη επιμόρφωση στις

ΤΠΕ και η δημιουργία των διαδικτυακών μαθημάτων φαίνεται πως επηρεάζουν την ετοιμότητα των εκπαιδευτικών (Phan&Dang, 2017). Αδιαμφισβήτητα, δεδομένα που προκύπτουν από τις έρευνες σχετικά με την ετοιμότητα των εκπαιδευτικών μπορεί να αξιοποιηθούν στο μέλλον από τους εκπαιδευτικούς οργανισμούς, τα εκπαιδευτικά ιδρύματα και τα κράτη, έτσι ώστε να δημιουργηθεί ένα καθολικό πλάνο αντιμετώπισης και διαχείρισης κρίσεων. Απώτερος σκοπός των εκπαιδευτικών πολιτικών θα πρέπει να είναι η διατήρηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας, λαμβάνοντας όμως πάντα υπόψη την παιδαγωγική, ψυχολογική και τεχνολογική διάσταση της μάθησης (Penna, Stara&Rose, 2009).

Βιβλιογραφία

- Abas, Z., Kaur, K., & Harun, H. (2004). *E-learning readiness in Malaysia. Joint Study of the Ministry of Energy, Water and Communications (MEWC), Malaysia and Open University Malaysia (OUM)*
- Adedoyin, O. B., & Soykan, E. (2020). Covid-19 pandemic and online learning: the challenges and opportunities. *Interactive Learning Environments*, 1–13. <https://doi.org/10.1080/10494820.2020.1813180>
- Alea, L. A., Fabrea, M. F., Roldan, R. D. A., & Farooqi, A. Z. (2020). Teachers' Covid-19 awareness, distance learning education experiences and perceptions towards institutional readiness and challenges. *International Journal of Learning, Teaching and Educational Research*, 19(6), 127-144.
- Al-Furaydi, A. (2013). Measuring e-learning readiness among EFL teachers in intermediate public schools in Saudi Arabia. *English Language Teaching*, 6(7), pp. 110-121.
- Anderson, T., & Dron, J. (2011). Three generations of distance education pedagogy. *International Review of Research in Open and Distance Learning*, 12(3), 80–97 <https://doi.org/10.19173/irrodl.v12i3.890>
- Bates, T. (2005). *Technology, e-learning and Distance Education*. RoutledgeFalmer
- College Accreditation in the United States. (2018). Retrieved from https://www2.ed.gov/admins/finaid/accred/accreditation_pg12.html
- Eygü, H., & Karaman, S. (2013). A study on the satisfaction perceptions of the distance education students. *Kırıkkale University Journal of Social Sciences*, 3(1), 36–59.
- Fauzi, I., & Sastra Khusuma, I. H. (2020). Teachers' Elementary School in Online Learning of COVID-19 Pandemic Conditions. *Jurnal Iqra': Kajian Ilmu Pendidikan*, 5(1), 58–70. <https://doi.org/10.25217/ji.v5i1.914>
- Hamilton, L., Grant, D., Kaufman, J., Diliberti, M., Schwartz, H., Hunter, G., . . . Young, C. (2020). COVID-19 and the State of K-12 Schools: Results and Technical Documentation from the Spring 2020 America Educator Panels

- COVID-19 Surveys. RAND Corporation. Retrieved Δεκέμβριος 9, 2020, from https://www.rand.org/pubs/research_reports/RRA168-1.html
- Hamzaee, R. (2005). A Survey and a Theoretical Model of Distance Education Programs. *International Advances in Economic Research*, 11, 215–229.
- Hassan, M. M., Mirza, T., & Hussain, M. W. (2020). A critical review by teachers on the online teaching-learning during the COVID-19. *International Journal of Education and Management Engineering*, 10(8), 17-27.
- Keegan, D. (2001). *Οι βασικές αρχές της ανοικτής και εξ αποστάσεως εκπαίδευσης* (μτφρ. Α. Μ). Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Kostas, A., Berdeklis, F., & Sofos, A. (2021). Technology Readiness and Actual Use of Greek School Network by Primary Teachers. In T. Tsiatsos, S. Demetriadis, A. Mikropoulos, & V. Dagdilelis (eds), *Research on E-Learning and ICT Education* (pp. 59-73). Springer, Cham. doi:https://doi.org/10.1007/978-3-030-64363-8_4
- Lin, C. C., Liu, G. Z., & Wang, T. I. (2017). Development and usability test of an e-learning tool for engineering graduates to develop academic writing in English: A case study. *Journal of Educational Technology & Society*, 20(4), 148-161.
- Liodakis, G., Kalogiannakis, M., Psarros, M., & Vassilakis, K. (2005). Building Eservices for Learning and Teaching by the Exploitation of an LMS System. *WSEAS Transactions on Circuits and Systems*, 4(9), 792–798
- Lucisano, P. (2020). Fare ricerca con gli insegnanti. I primi risultati dell'indagine nazionale SIRD "Per un confronto sulle modalità di didattica a distanza adottate nelle scuole italiane nel periodo di emergenza COVID-19". *Lifelong Lifewide Learning*, 16(36), 3-25.
- Martin, F., Budhrani, K., & Wang, C. (2019). Examining faculty perception of their readiness to teach online. *Online Learning Journal*, 23(3), 97–119. <https://doi.org/10.24059/olj.v23i3.1555>
- Niemi, H. M., & Kousa, P. (2020). A Case Study of Students' and Teachers' Perceptions in a Finnish High School during the COVID Pandemic.

- International Journal of Technology in Education and Science*, 4(4), 352–369.
<https://doi.org/10.46328/ijtes.v4i4.167>
- Nola, M., Morović, A., Dotlić, S., Dominis, M., Jukić, S., & Damjanov, I. (2005). Croatian implementation of a computer-based teaching program from the University of Kansas, USA. *Croatian Medical Journal*, 46, 343–347.
- Ouma, G., Awuor, F., & Kyambo, B. (2013). E-Learning Readiness in Public Secondary Schools in Kenya. *European Journal of Open, Distance and ELearning*, 16(2), pp. 97-110
- Ozturk, D. S., Ozturk, F., & Rasit, O. Z. E. N. (2018). The relationship between prospective teachers' readiness and satisfactions about internet-based distance education. *Turkish Online Journal of Distance Education*, 19(1), 147-162.
- Palau, R., Fuentes, M., Mogas, J., & Cebrián, G. (2021). Analysis of the implementation of teaching and learning processes at Catalan schools during the Covid-19 lockdown. *Technology, Pedagogy and Education*, 1-17.
- Penna, M. P., Stara, V., & Rose, M. De. (2009). The failure of e-learning: why should we use a learner centred design. *Journal of E-Learning and Knowledge Society*, 3(2), 127–135. Retrieved from http://www.je-lks.org/ojs/index.php/JeLKS_EN/article/view/254
- Peters, O. (1994). Distance education and industrial production: A comparative interpretation in outline (1973). In *Otto Peters on distance education: The industrialization of teaching and learning* (pp. 107–127)
- Petrie, C. (2020). *Current opportunities and challenges on Covid-19 in education. Spotlight: Quality education for all during Covid-19 crisis. OECD/Hundred Research Report #011*. Retrieved from https://hundredcdn.s3.amazonaws.com/uploads/report/file/15/hundred_spotlight_covid-19_digital.pdf.
- Phan, T. T. N., & Dang, L. T. T. (2017). Teacher readiness for online teaching: A critical review. *International Journal Open Distance E-Learn. IJODEL*, 3(1), 1-16.

- Summak, M., Bağlibel, M., & Samancıoğlu, M. (2010). Technology readiness of primary school teachers: A case study in Turkey. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 2(2), pp. 2671-2675.
- Summak, M., Bağlibel, M., & Samancıoğlu, M. (2010). Technology readiness of primary school teachers: A case study in Turkey. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 2(2), pp. 2671-2675.
- UNESCO Institute for Lifelong Learning. (2016). *Closing the gap: opportunities for distance education to benefit adult learners in higher education*. Retrieved from <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000243264>
- Ventayen, R. (2018). Teachers' Readiness in Online Teaching Environment: A Case of Department of Education Teachers. *PSU Journal of Education, Management and Social Sciences*, 2(1), pp. 94-106.
- Whalen, J. (2020). Should teachers be trained in emergency remote teaching? Lessons learned from the COVID-19 pandemic. *Journal of Technology and Teacher Education*, 28(2), pp. 189-199.
- WHO. (2020). Coronavirus disease 2019 (COVID-19) Situation Report – 1. Retrieved from https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019?gclid=Cj0KCQiAx9mABhD0ARIsAEfpavRLpSysjxldbbOLOQP3QfNpTbMcPUewLOGX4H_1RIItgu0XEgaJ0YaAqZjEALw_wcB
- Yun, G., & Murad, M. (2006). Factors influencing psychology and skills of the secondary school teachers' e-learning readiness: A case study in Malacca, Malaysia. In *Fourth International Conference on Multimedia and Information and Communication Technologies in Education (MICTE 2006)* (pp. 2135-2140).
- Zweig, J., & Stafford, E. (2016). Training for online teachers to support student success: Themes from a survey administered to teachers in four online learning programs. *Journal of Online Learning Research*, 2(4), pp. 399-418.
- Γιασιράνης, Σ., & Σοφός, Α. Α. (2021). Η αποτίμηση από την πλευρά των εκπαιδευτικών της αξιοποίησης της Εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης εν μέσω

πανδημίας: Στάσεις, προβλήματα και προοπτικές. *1ο Διεθνές Διαδικτυακό Εκπαιδευτικό Συνέδριο Από τον 20ο στον 21ο αιώνα μέσα σε 15 ημέρες*, (1), 136-144.

Καρτσιώτης, Θ., & Καρατάσιος, Γ. (2008). Η διδακτική αξιοποίηση των ΤΠΕ στην Εκπαίδευση. *1ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ημαθίας Για Το Ψηφιακό Υλικό Για Την Υποστήριξη Του Παιδαγωγικού Έργου Των Εκπαιδευτικών*, 16–25. Νάουσα.

ΚΕ.ΜΕ.ΤΕ ΚΕΝΤΡΟ ΜΕΛΕΤΩΝ ΚΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΤΗΣ Ο.Λ.Μ.Ε. (2021) Όψεις της τηλεεκπαίδευσης κατά την περίοδο της πανδημίας: Μορφωτικές ανισότητες και Συνέπειες στα εργασιακά δικαιώματα.

Λιάμπας, Τ. (2021). Τηλεκπαίδευση: Το μέσο, το μήνυμα και η κριτική παιδαγωγική. *Κριτική Εκπαίδευση* (1), 099-112.

Μπακιρτζή, Ι. (2021). Κλείσιμο σχολείων. Και τώρα τι;-Μια διερεύνηση των απόψεων των εκπαιδευτικών για τη σύγχρονη και ασύγχρονη εκπαίδευση. *1ο Διεθνές Διαδικτυακό Εκπαιδευτικό Συνέδριο Από τον 20ο στον 21ο αιώνα μέσα σε 15 ημέρες*, (1), 324-330.

Νικολαΐδου, Ν. (2021). Ετοιμότητα εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης για εξ' αποστάσεως εκπαίδευση εν μέσω πανδημίας (Covid-19): Απόψεις εκπαιδευτικών νομού Θεσσαλονίκης. ΑΠΘ (Διπλωματική).

Πιερράτος, Θ., Κολτσάκης, Ε., & Πολάτογλου, Χ. (2007). Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα της χρήσης των Τ.Π.Ε. στις σχολικές δραστηριότητες. *4ο Συνεδρίο ΤΠΕ Σύρου «Τ.Π.Ε. Στην Εκπαίδευση»*. Σύρος. Retrieved from <https://ediktyo.eu/4o-συνέδριο-τπε-σύρου/>

Σταχτέας, Χ., & Σταχτέας, Φ. (2020). Ιχνηλάτηση των Απόψεων των Καθηγητών για την Τηλεκπαίδευση στην Αρχή της Πανδημίας. *Επιστήμες Αγωγής*, 2020(2), σσ. 173-194.

ΠΗΓΕΣ

Alfavita (2020). Τηλεκπαίδευση-ΟΛΜΕ: Εκτός πραγματικότητας η «ε-βαθμολογία». Ανακτήθηκε από: https://www.alfavita.gr/ekpaideysi/339839_tilekpaideysi-olme-ektos-pragmatikotitas-i-e-bathmologia

e-nomothesia (2020). Επιβολή του μέτρου της προσωρινής απαγόρευσης λειτουργίας των βρεφονηπιακών και παιδικών σταθμών, νηπιαγωγείων, σχολικών μονάδων, ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, κέντρων ξένων γλωσσών, φροντιστηρίων και πάσης φύσεως εκπαιδευτικών δομών, φορέων και ιδρυμάτων, δημοσίων και ιδιωτικών, κάθε τύπου και βαθμού της χώρας για το χρονικό διάστημα από 11.3.2020 έως και 24.3.2020. Ανακτήθηκε από: <https://www.e-nomothesia.gr/kat-ygeia/astheneies/koine-upourgike-apophase-dia-gpoik-16838-2020.html>

Esos (2021). Εισήγηση-απόφαση: Ανοίγουν τα Λύκεια από τη Δευτέρα-Στις 6 μ.μ. οι ανακοινώσεις από τη Ν. Κεραμέως. Ανακτήθηκε από: <https://www.esos.gr/arhtra/72393/eisigisi-apofasi-anoigoun-ta-lykeia-apo-ti-deytera-stis-6-mm-oi-anakoinoseis-apo-ti-n>

<http://doe.gr/κλείσιμο-των-σχολείων-ομολογία-αποτυ/>

I-Paideia (2020). Πρόεδρος ΔΟΕ – τηλεκπαίδευση: Χρειάζεται σοβαρή οργάνωση Ανακτήθηκε από: (<https://www.ipaidia.gr/paideia/proedros-doe-tilekpaideusi-xreiazetai-sovari-organosi/>).

Star (2020). Αντιδράσεις για τις δυσκολίες στην τηλεκπαίδευση - Η ανακοίνωση της ΟΛΜΕ «Τα σχολεία κλείνουν και η τηλεκπαίδευση αναζητά τον δρόμο της». Ανακτήθηκε από: <https://www.star.gr/eidiseis/ellada/521154/h-anakoinwsh-ths-olme-gia-ta-problhmata-sthn-thlekpaideysh>

ΔΟΕ (2020). Κλείσιμο των σχολείων, ομολογία αποτυχίας των μέτρων Υ.ΠΑΙ.Θ. και κυβέρνησης – Σύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση με σχολεία, μαθητές κι εκπαιδευτικούς δίχως τον απαραίτητο εξοπλισμό. Ανακτήθηκε από:

ΔΟΕ (2020). Να αντιληφθεί την πραγματικότητα και να αναλάβει τις ευθύνες της η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας για το ζήτημα της εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης. Καμία εμπλοκή της τοπικής αυτοδιοίκησης και άλλων άσχετων με την εκπαίδευση, στη διαδικασία. Ανακτήθηκε από: <http://doe.gr/%CE%B5%CE%BC%CF%80%CE%BB%CE%BF%CE%BA%CE%AE-%CF%84%CF%81%CE%AF%CF%84%CF%89%CE%BD-%CF%83%CF%84%CE%B7%CE%BD-%CE%B5%CE%BE-%CE%B1%CF%80%CE%BF%CF%83%CF%84%CE%AC%CF%83%CE%B5%CF%89%CF%82-%CE%B5%CE%BA%CF%80/>

ΔΟΕ (2021). Ανοίγουν τα σχολεία χωρίς να δίνουν ούτε ένα ευρώ για την υγεία των μαθητών και των εκπαιδευτικών. Ανακτήθηκε από: <http://doe.gr/για-μια-ακόμη-φορά-εμπαιγμός-κυβέρνηση/>

ΔΟΕ (2021). Ειδικά σχολεία. Ανοιχτές οι σχολικές μονάδες ειδικής αγωγής δίχως λήψη μέτρων προστασίας. Η κυβέρνηση παίζει με την υγεία και την ασφάλεια μαθητών κι εκπαιδευτικών. Να αναλάβει άμεσα τις ευθύνες της. Ανακτήθηκε από: <http://doe.gr/ειδικά-σχολεία-ανοιχτές-οι-σχολικές-μ-2/>

ΟΛΜΕ (2020). Για την εξ' αποστάσεως εκπαίδευση. Ανακτήθηκε από: <https://www.olme.gr/2020/03/17/17-03-2020-%CE%B3%CE%B9%CE%B1-%CF%84%CE%B7%CE%BD-%CE%B5%CE%BE-%CE%B1%CF%80%CE%BF%CF%83%CF%84%CE%AC%CF%83%CE%B5%CF%89%CF%82-%CE%B5%CE%BA%CF%80%CE%B1%CE%AF%CE%B4%CE%B5%CF%85%CF%83%CE%B7/>

Υ.ΠΑΙ.Θ (2020). Εξ' αποστάσεως εκπαίδευση. Ανακτήθηκε από: <https://www.minedu.gov.gr/anastoli-leitourgias-ekpaideftikon-monadon/44445-21-03-2020-odigies-gia-tin-eks-apostaseos-ekpaidefsi>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ερωτηματολόγιο Έρευνας

Η Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης με αφορμή τον νέο κορονοϊό: Ανάδειξη των στοιχείων της ετοιμότητας και της ανταπόκρισης των εκπαιδευτικών στη νέα πρόκληση.

Το παρόν ερωτηματολόγιο αποτελεί μέρος της έρευνας για την διπλωματική μου εργασία, η οποία εκπονείται στα πλαίσια του ΠΜΣ Εκπαίδευση και Πολιτισμός του Χαροκόπειου Πανεπιστημίου Αθηνών.

Το ερωτηματολόγιο απευθύνεται σε εκπαιδευτικούς όλων των ειδικοτήτων που διδάσκουν σε Δημοτικά Σχολεία της Αττικής. Στόχος της έρευνας είναι η καταγραφή των στοιχείων που αναδεικνύουν την ετοιμότητα και ανταπόκριση των δασκάλων στη νέα πρόκληση της τηλεεκπαίδευσης, καθώς και τις δυσκολίες που παρουσιάστηκαν.

Η συμπλήρωση του ερωτηματολογίου είναι σύντομη. Τα δεδομένα που συλλέγονται είναι ανώνυμα και οι απαντήσεις θα χρησιμοποιηθούν μόνο για τους σκοπούς της έρευνας. Ευχαριστώ πολύ!!! Καλή δύναμη στο έργο και τις προσπάθειες που καταβάλλετε!!!

A. Δημογραφικά στοιχεία

1. Το φύλο σας *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- ☐ Άνδρας
- ☐ Γυναίκα

2. Η ηλικιακή σας ομάδα. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- ☐ έως 34 χρονών
- ☐ 35-50 χρονών
- ☐ 51 χρονών και άνω

3. Ο ανώτερος τίτλος σπουδών σας *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- ☐ Πτυχίο ΑΕΙ
- ☐ Μεταπτυχιακό
- ☐ Διδακτορικό

4. Ποια είναι η εργασιακή θέση σας; *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- ☐ Αναπληρωτής / Ωρομίσθιος
- ☐ Μόνιμος
- ☐ Υποδιευθυντής
- ☐ Διευθυντής

5. Ειδικότητα *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- ☐ Δάσκαλος ή δασκάλα
- ☐ Ξένων γλωσσών (Αγγλικής, Γαλλικής, Γερμανικής)
- ☐ Εικαστικών, Μουσικής, Θεατρικής αγωγής
- ☐ Γυμναστικής
- ☐ Πληροφορικής
- ☐ Ειδικής αγωγής ή Παράλληλη στήριξη
- ☐ Άλλο:

6. Έτη προϋπηρεσίας στην δημόσια εκπαίδευση *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- ☐ 0-5
- ☐ 5- 10 έτη
- ☐ 10- 15 έτη

- ☐ 15-20 έτη
- ☐ Περισσότερο από 20 έτη

B.1 Γνώσεις πάνω στην Αξιοποίηση των ΤΠΕ στην Εκπαίδευση πριν να εισαχθεί η Τηλεκπαίδευση

1. Ποια η επιμόρφωση σας στην αξιοποίηση των ΤΠΕ μέσω ΕΣΠΑ. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- ☐ Πιστοποίηση Επιμόρφωσης στις ΤΠΕ Α' Επιπέδου.
- ☐ Παρακολούθηση Επιμόρφωσης στις ΤΠΕ Β1 Επίπεδο, χωρίς εξετάσεις Πιστοποίησης.
- ☐ Πιστοποίηση Επιμόρφωσης στις ΤΠΕ Β1 Επίπεδο.
- ☐ Παρακολούθηση Επιμόρφωσης στις ΤΠΕ Β2 Επίπεδο, χωρίς εξετάσεις Πιστοποίησης.
- ☐ Πιστοποίηση Επιμόρφωσης στις ΤΠΕ Β' Επιπέδου ή Β2 Επίπεδο.
- ☐ Δεν έχω λάβει ακόμη κάποια επιμόρφωση.

2. Με ποιον τρόπο αναπτύσσετε τα τυπικά και τα άτυπα προσόντα σας πάνω στις ΤΠΕ; *

Επιλέξτε όσες απαντήσεις σας χαρακτηρίζουν. Περισσότερες από μια απάντηση αν χρειαστεί. Επιλέξτε όλα όσα ισχύουν.

- ☐ Φοιτώ ή κατέχω μεταπτυχιακό στη χρήση και αξιοποίηση των ΤΠΕ στην εκπαίδευση.
- ☐ Παρακολουθώ ή έχω ολοκληρώσει πανεπιστημιακό μάθημα στις ΤΠΕ σε μεταπτυχιακό ή προπτυχιακό επίπεδο.
- ☐ Παρακολουθώ σεμινάρια που αφορούν την Αξιοποίηση των ΤΠΕ από πιστοποιημένο εκπαιδευτικό φορέα.
- ☐ Παρακολουθώ video ή διαβάζω σχετικά με την Αξιοποίηση των ΤΠΕ και τη χρήση
- ☐ Ανταλλάσσω γνώσεις και απόψεις για τις ΤΠΕ με συναδέλφους ενδοσχολικά.
- ☐ Συμμετέχω σε διαδικτυακές εκπαιδευτικές κοινότητες ανταλλαγής σχετικών ιδεών και γνώσεων.
- ☐ Άλλο:

3. Επιλέξτε για κάθε πρόταση πόσο σας εκφράζει. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη ανά σειρά.

	Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ
Γνωρίζω να επεξεργάζομαι έγγραφα (PDF, Word)					
Χρησιμοποιώ το PowerPoint (ή παρόμοια εφαρμογή) για εκπαιδευτικές παρουσιάσεις στους μαθητές					
Έχω Blog (ιστοσελίδα) όπου αναρτώ εκπαιδευτικό υλικό					
Χρησιμοποιώ εφαρμογές (quizizz, liveworksheets, HotPotatoes κ.λ.π) για δημιουργία ψηφιακών ασκήσεων					
Δημιουργώ ερωτηματολόγια (π.χ. Googleforms) για εκπαιδευτική χρήση					
Χρησιμοποιώ cloud υπηρεσία ή email για να διαμοιράζω υλικό στους μαθητές μου					
Σχεδιάζω το μάθημα ή δημιουργώ Εκπαιδευτικά σενάρια με ψηφιοποιημένο υλικό					
Ενημερώνομαι μέσω email μου για τις εκπαιδευτικές και τις διοικητικές εγκυκλίους και έγγραφα που αποστέλλονται από εκπαιδευτικούς φορείς(Διεύθυνση Σχολείου, Διεύθυνση Εκπαίδευσης, Υπουργείο)					

B.2 Τηλεκπαίδευση – Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση

1. Ποια ήταν η πιθανή σχέση σας με την Τηλεκπαίδευση, πριν εισαχθεί στην Πρωτοβάθμια εκπαίδευση, εν μέσω πανδημίας; *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- ☐ Είχα παρακολουθήσει εξ αποστάσεως μαθήματα Πανεπιστημίου που φοιτούσα.
- ☐ Είχα παρακολουθήσει διαδικτυακά σεμινάρια - webinars για θέματα που ενδιαφερόμουν.
- ☐ Δεν είχα καμία σχέση.
- ☐ Άλλο:

2. Κατά το πρώτο κύμα της πανδημίας, που ξεκίνησε τον Μάρτη του 2020, ποια μορφή τηλεκπαίδευσης επιλέξατε; *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- ☐ Σύγχρονη τηλεκπαίδευση μέσω Webex.
- ☐ Ασύγχρονη τηλεκπαίδευση μέσω e-class ή e-me.
- ☐ Συνδυασμός σύγχρονης και ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης.
- ☐ Άλλο:

3. Στο δεύτερο κύμα της πανδημίας, που ξεκίνησε η υποχρεωτική Τηλεκπαίδευση μέσω Webex, πως προσαρμόζατε το μάθημά σας; *

Επιλέξτε όσες απαντήσεις σας εκφράζουν. Επιλέξτε όλα όσα ισχύουν.

- ☐ Χρήση ψηφιακού ασπροπίνακα.
- ☐ Χρήση εργαλείων e-class ή e-me για δημιουργία και ανάθεση εργασιών και άλλων συναφών.
- ☐ Παρουσίαση υλικού μέσω διαφανειών (Google Slides, Powerpoint κλπ.).
- ☐ Διαμοιρασμός του σχολικού βιβλίου σε PDF μορφή, εισάγοντας κείμενο, σχολιασμό κλπ.
- ☐ Χρήση αρχείου Word.
- ☐ Χρήση κάμερας για την προβολή του σχολικού πίνακα ώστε να σημειώνω με μαρκαδόρο, κιμωλία.
- ☐ Χρήση και προβολή σχετικού video.
- ☐ Διαμοιρασμό εγγράφων μέσω άλλων ψηφιακών εφαρμογών (quiz, liveworksheets)
- ☐ Άλλο:

4. Απαντήστε πόσο συμφωνείτε με τις προτάσεις που ακολουθούν. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη ανά σειρά

	Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ
Ενσωμάτωση Σύγχρονης Τηλεκπαίδευσης σε περιπτώσεις που δεν είναι εφικτή η φυσική παρουσία (π.χ. για ιατρικούς λόγους, ασθένεια).					
Αξιοποίηση Σύγχρονης Τηλεκπαίδευσης σε Δημοτικά Σχολεία σε έκτακτες συνθήκες ανωτέρας βίας, όπως μια πανδημία.					
Τα Δημοτικά Σχολεία δεν μπορούν να παρέχουν Τηλεκπαίδευση αφού δεν είναι εφικτή η αλληλεπίδραση εκπαιδευτικού και μαθητών					

Γ. Ετοιμότητα των δασκάλων από τη μετάβαση της διαζώσης στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση

1. Απαντήστε στις παρακάτω προτάσεις που αφορούν την περίοδο Τηλεκπαίδευσης που πραγματοποιήθηκε, ανάλογα με τον βαθμό που συμφωνείτε. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη ανά σειρά

	Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ
Στην αρχή της τηλεκπαίδευσης					

αμφέβαλλα για την αποτελεσματικότητα μου					
Ο χρόνος σχεδιασμού και προετοιμασίας του νέου μαθήματος ήταν αυξημένος					
Τα τεχνικά προβλήματα που δημιουργούνταν(σύνδεση, ήχος κ.α) στην Τηλεκπαίδευση με αποθάρρυναν					
Ο χρόνος της εξ αποστάσεως διδασκαλίας ήταν περιορισμένος					
Πιεζόμουν χρονικά να καλύψω την τρέχουσα ύλη					
Αναδιαμόρφωνα την ημερήσια ύλη σύμφωνα με τις ανάγκες των μαθητών					
Λόγω φόρτου εργασίας, μειώθηκε ο προσωπικός ελεύθερος χρόνος.					
Είχα μεγαλύτερη ανησυχία όσον αφορά τις επιδόσεις των μαθητών					
Η ανατροφοδότηση ήταν πιο απαιτητική και χρονοβόρα					
Όσο περνούσε ο καιρός ένιωθα όλο και πιο σίγουρος-η για την αποτελεσματικότητά μου στην Τηλεκπαίδευση					

Δ. Αποτίμηση της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης

1. Απαντήστε κατά πόσο συμφωνείτε με τις προτάσεις που ακολουθούν μετά την εμπειρία σας στην Τηλεκπαίδευση. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη ανά σειρά

	Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ
Πλέον έχω εξοικειωθεί με την Τηλεκπαίδευση και μπορώ να ανταπεξέλθω σε αυτήν εφόσον απαιτηθεί					
Η διεξαγωγή της Τηλεκπαίδευσης στα Δημοτικά Σχολεία ήταν εποικοδομητική με θετικά αποτελέσματα					
Στο μέλλον αν είναι νομικά εφικτό θα υιοθετούσα ένα υβριδικό μοντέλο Διαζώσης κι Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης					
Τα διαδικτυακά μαθήματα προάγουν την επικοινωνία μεταξύ εκπαιδευτικού και μαθητών και μεταξύ των μαθητών					
Οι ΤΠΕ προσφέρουν πολλές δυνατότητες αξιοποίησης του εκπαιδευτικού περιεχομένου					
Οι ΤΠΕ βελτιώνουν την ποιότητα της εκπαιδευτικής διαδικασίας και τη δυναμική διάχυση της γνώσης					
Η εξ αποστάσεως εκπαίδευση συμβάλλει στην ενεργοποίηση του ενδιαφέροντος και της συμμετοχής του μαθητή.					
Η διδασκαλία στην τάξη με φυσική παρουσία ενισχύει την κοινωνικοποίηση των παιδιών και αντίθετα η εξ αποστάσεως την υπονομεύει					
Η Τηλεκπαίδευση μέσω της αξιοποίησης των ΤΠΕ μπορεί να εμπλουτίσει και να αναβαθμίσει την εκπαιδευτική διαδικασία, ώστε να οδηγήσει τους μαθητές στη δημιουργική ένταξή τους σε					

έναν ταχύτατα μεταβαλλόμενο κόσμο					
-----------------------------------	--	--	--	--	--